

ONTWERP VAN PROGRAMMADECREET VAN DE BEGROTINGSOPMAAK 2025

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 2

Artikel 11 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, voorziet in een fiscale penaliserende maatregel voor gemeenten die niet minstens 5% aanvullende personenbelasting (APB) of 441 opcentiemen onroerende voorheffing (OOV) heffen. De toelichting bij het Gemeentefondsdecreet verklaart het sanctiemechanisme in artikel 11 als een redelijke voorwaarde om een (volledige) toelage te genieten. De gemeenten moeten "op een evenwichtige wijze en in een redelijke mate bijdragen tot de financiering van het lokale beleid", door aan hun burgers "een minimale fiscale inspanning te vragen".

Op dit ogenblik wordt in het verdelingsmechanisme van het Gemeentefonds geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat bij een samenvoeging van gemeenten, één of meerdere samen te voegen gemeenten een aanslagvoet APB of OOV kunnen hebben die zich onder de drempelwaarden van 5% APB of 441 OOV bevindt. In dat geval stelt zich de vraag welke aanslagvoet(en) in aanmerking moet(en) worden genomen om te bepalen of de drempelwaarden al dan niet worden bereikt voor de berekening van het eerste aandeel van de nieuwe gemeente in het Gemeentefonds. Dat probleem stelt zich slechts één keer bij een samenvoeging van gemeenten, namelijk bij de berekening van het aandeel van de nieuwe gemeente in het Gemeentefonds voor het eerste jaar van de samenvoeging. Volgens de huidige berekeningswijze moet namelijk voor dat jaar worden teruggegrepen naar de aanslagvoeten APB en OOV van het vorige jaar, m.a.w. naar de APB en de OOV van de oude gemeenten. Voor de daarna volgende berekeningen van het Gemeentefonds wordt uitgegaan van de nieuwe aanslagvoeten APB en OOV die de nieuwe gemeente heeft vastgesteld.

De wijziging van artikel 11 biedt een objectieve en technische oplossing voor het bovenstaande probleem, zonder te raken aan de drempelwaarden op zich. Aan de verschillende aanslagvoeten APB en OOV van de samen te voegen gemeenten wordt een wegingsfactor toegekend. Die wegingsfactor wordt voor elk van beide aanvullende belastingen berekend op basis van de verhouding tussen de opbrengst aan belasting of belastbaar inkomen waarop elke aanslagvoet van toepassing is en de totale opbrengst van die belasting of belastbaar inkomen voor de samen te voegen gemeenten.

Het gewogen gemiddelde van alle tarieven APB en OOV van de samen te voegen gemeenten moet minimaal gelijk zijn aan de huidige drempelwaarde APB van 5% of OOV van 441 opcentiemen opdat de nieuwe gemeente niet gesanctioneerd wordt in het Gemeentefonds.

Hoofdstuk 3. Onderwijs en Vorming

Artikel 3

In begrotingsjaar 2025 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend. De verdeling van deze middelen houdt rekening met de inzet en de efficiëntie van die ingezette middelen.

Afdeling 2. Aanpassing indexering investeringsmiddelen Hogere Zeevaartschool

Artikel 4

Met de voorliggende wijziging van paragraaf 2 worden de investeringsmiddelen van de Hogere Zeevaartschool vanaf het begrotingsjaar 2025 niet langer geïndexeerd volgens de gezondheidsindex, maar wel op eenzelfde wijze als de investeringsmiddelen van de andere hogescholen en de universiteiten. Op dit moment maakt men hiervoor gebruik van de index van de Associatie van Belgische Experts (ABEX-index) die het bedrag vermenigvuldigt met de gewogen evolutie van het jaarlijks gemiddelde van de 5 voorlaatste kalenderjaren die voorafgaan aan het begrotingsjaar, uitgedrukt in percenten. De gewijzigde paragraaf verwijst daarvoor naar het betreffende artikel uit de Codex Hoger Onderwijs, zodat eventuele wijzigingen van dit artikel ook onmiddellijk van toepassing zijn voor de Hogere Zeevaartschool.

Daarnaast dient ook paragraaf 1 te worden geherformuleerd zodat deze de bestaande praktijk weerspiegelt waarbij niet langer een onderscheid wordt gemaakt tussen 'investeringsmiddelen' en 'het eigenaarsonderhoud' bij de berekening, indexering, en uitbetaling van deze middelen. In begrotingsjaar 2024 bedragen deze middelen samen 194.000 euro.

Band met de begroting

De budgettaire impact is beperkt tot een budgettoename van ongeveer 7.000 euro.

Bij de budgetopmaak voor 2025 bedroeg de gezondheidsindex 2%, de ABEX-index werd geraamd op 5,5739%.

Toegepast op de investeringsmiddelen van de Hogere Zeevaartschool, zijnde 194.000 euro, komt dit neer op een bedrag van 198.000 euro volgens de gezondheidsindex versus 205.000 euro volgens de ABEX-index.

Afdeling 3. Huursubsidies AGION voor tijdelijke modulaire units

Artikel 5

In het kader van de huursubsidies voor tijdelijke modulaire units, in uitvoering van het Programmadecreet van 9 juli 2021 bij de aanpassing van de begroting 2021, wordt het decretaal gemachtigde maximale jaarlijkse subsidiebedrag om verbintenissen aan te gaan voor huursubsidies verhoogd tot 2.000.000 euro. Dit omwille van het grote succes van het programma en om flexibel te kunnen inspelen op nieuwe vragen.

Overeenkomstig artikel 60, §1, tweede lid, van het Programmadecreet van 9 juli 2021 bij de aanpassing van de begroting 2021, wordt dit bedrag gekoppeld aan de consumptieprijsindex van december 2020, basis 2013, en wordt jaarlijks op 1 januari berekend.

Band met de begroting

Omdat de huidige machtiging op dit moment quasi volledig is ingenomen, wordt met deze programmadecreetsbepaling het verbintnissenplafond opgetrokken met 1.250.000 euro, zodat de verdere instroom vanaf 2025 kan gehonoreerd worden.

Afdeling 4. Investeringsstoelage van 20.000.000 euro aan de Hogere Zeevaartschool voor het vernieuwbouwproject

Artikel 6

Het gebouw van de Hogere Zeevaartschool dateert van begin de jaren '30 en is aan dringende renovatie toe.

Het vernieuwbouwproject ging van start in 2020 en liep vertraging op door een conflictsituatie tussen de betrokken partijen (aannemer, architect en bouwheer). In het advies betreffende de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 van 19 december 2023 geeft de regeringscommissaris aan dat het geraamde benodigde budget in 2022 al werd opgetrokken tot 39,8 miljoen euro om de gestegen bouwkosten op te vangen. Dit bedrag houdt nog geen rekening met mogelijke schadevergoedingen na de bemiddeling en met verder gestegen bouwrijzen tussen 2022 en vandaag. Het benodigde totaalbudget zal de 40 miljoen euro bijgevolg overstijgen.

De Hogere Zeevaartschool ontving van de Vlaamse overheid 10 miljoen euro aan investeringsmiddelen voor het renovatie- en nieuwbouwproject. Naast een beperkte jaarlijkse, decretale investeringsstoelage (194.000 euro, prijsniveau 2024) ontving de Hogere Zeevaartschool eenmalig 1,4 miljoen euro uit het klimaatfonds voor energiebesparende maatregelen. De lening van 15 miljoen euro die de Hogere Zeevaartschool aanging in functie van het vernieuwbouwproject wordt volledig door de Vlaamse Gemeenschap gewaarborgd.

Om de financiering van het totale project te dragen ontvangt de Hogere Zeevaartschool in begrotingsjaar 2025 eenmalig een bijkomende investeringsstoelage ten belope van 20 miljoen euro aan vastleggingskredieten (VAK). De daaraan gekoppelde betaalkredieten worden over vijf jaar gespreid: 10% in het eerste jaar van vastlegging (2025), 20% in 2026, 30% in 2027, 20% in jaar 2028 en 20% in jaar 2029. De Vlaamse Regering is gemachtigd om dit betalingsritme te koppelen aan eventueel bijkomende voorwaarden omtrent cofinanciering. De Vlaamse Regering is gemachtigd om dit betalingsritme te koppelen aan eventueel bijkomende voorwaarden omtrent cofinanciering.

De gehanteerde percentages zijn in lijn met de betaalkalenders die binnen de Vlaamse begroting traditioneel voor investeringsprojecten worden gehanteerd. Deze regeling is ook van toepassing in artikel III.54, §4, van de Codex Hoger Onderwijs.

Afdeling 5. Technische aanpassing berekeningswijze van het werkingsbudget bijkomende verblijfsdagen onderwijsinternaten

Artikel 7

Voor de berekening van het werkingsbudget voor de onderwijsinternaten was het altijd de bedoeling dat per ingevulde bijkomende verblijfsdag een gelijkaardig bedrag werd verkregen als bij het reguliere werkingsbudget. Het reguliere werkingsbudget bedraagt 1.300 euro per interne per jaar en gaat uit van 180 dagen opvang in het onderwijsinternaat, wat resulteert in 7,22 euro per dag. Het was dit bedrag dat ook per ingevulde bijkomende verblijfsdag toegekend zou worden. Het bedrag is momenteel enkel opgenomen in de memorie van toelichting

bij het decreet over de onderwijsinternaten. In het decreet is het bedrag van de totale enveloppe opgenomen. Voor deze enveloppe werd bij opmaak van het decreet gebruik gemaakt van een raming op basis van info aangeleverd door de internaten. In het eerste schooljaar van de opstart is gebleken dat er meer bijkomende verblijfsdagen werden ingericht door de onderwijsinternaten, waardoor de decretaal voorziene enveloppe niet volstond om 7,22 euro per dag te garanderen. Er wordt een technische aanpassing gedaan door het bedrag van 7,22 euro per dag in te schrijven in het decreet zelf.

Artikel 8

Aangezien het artikel over de berekeningswijze van het werkingsbudget voor de bijkomende verblijfsdagen wordt aangepast, moet ook artikel 168 met de overgangsbepalingen voor artikel 37 aangepast worden.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding:

De bepalingen gaan in vanaf het moment dat het decreet over de onderwijsinternaten in werking trad. Op deze manier wordt gewaarborgd dat elk onderwijsinternaat de middelen krijgt, zoals dit bij inwerkingtreding van het decreet bedoeld was.

Band met de begroting

Met dit voorstel wordt de enveloppe die voorzien was in het decreet vervangen door het bedrag van 7,22 euro per bijkomende verblijfsdag. Aangezien er meer bijkomende verblijfsdagen worden georganiseerd dan bij opstart van het decreet werd ingeschat, is het beter om het bedrag per bijkomende verblijfsdag in het decreet in te schrijven. Dit komt voor schooljaar 2023-2024 met een meerkost van 27.136,86 euro ten opzichte van het bedrag voorzien in het decreet. In het kader van de begrotingsaanpassing 2024 werd het voorstel tot budgetverhoging weerhouden door het departement Financiën en begroting.

Met dit voorstel wordt een indexering voorzien van het werkingsbudget per ingevulde bijkomende verblijfsdag vanaf begrotingjaar 2025. Als we de indexering toepassen voor dat begrotingsjaar, resulteert dit in een bedrag van 7,34 euro per ingevulde bijkomende verblijfsdag, wat neerkomt op een budgettaire meerkost van 0,12 euro per ingevulde bijkomende verblijfsdag. Het is nog niet bekend hoeveel ingevulde bijkomende verblijfsdagen de onderwijsinternaten zullen rapporteren. Als dit constant blijft aan het aantal bijkomende verblijfsdagen voor schooljaar 2023-2024, komt dit op 8.729 bijkomende verblijfsdagen. Als we dit aantal vermenigvuldigen met de meerkost van 0,12 euro per ingevulde bijkomende verblijfsdag, komt dit op een budgettaire meerkost van 1.047 euro.

Bijkomende informatie bij het hoofdstuk Onderwijs en Vorming

Het advies 77.161 van 4 november 2024 van de Raad van State gaf aanleiding tot een aantal wijzigingen:

Afdeling in verband met Investeringsstoelage van 20.000.000 euro aan de Hogere Zeevaartschool voor het vernieuwbouwproject

Bij de voorbereiding van haar advies merkte de Raad van State op dat in de ontworpen bepaling niets opgenomen was rond een aan de Vlaamse Regering voor te leggen inhoudelijk dossier. Naar dit inhoudelijk dossier werd verwezen in de repliek op het advies van de Inspecteur van Financiën die in de nota aan de Vlaamse Regering opgenomen was. Als reactie op die opmerking van de Raad van State werd een nieuw tekstvoorstel voorgelegd. Het is dit voorstel, met een verdere

kleine tekstuele wijziging op aangeven van de Raad van State, die nu in het decreet opgenomen wordt.

De Raad van State merkte verder nog op dat de gevraagde adviezen nog niet gegeven waren en dat het resultaat van de onderhandeling haar onbekend was.

De VLOR zag af van het geven van een advies wegens de krappe timing. De adviesraad pleit er wel voor om om alle middelen steeds correct te indexeren.

De onderhandelingen met de sociale partners vonden plaats op 5 november 2024. Naar aanleiding van de onderhandelingen werden geen wijzigingen doorgevoerd.

Hoofdstuk 4. Omgeving

Afdeling 1. Subsidiëring van stockage, transport en installatie van mobiele woonunits en van infrastructuurwerken voor de inzet ervan

Artikel 9

Dit artikel wijzigt artikel 1.3, §1, eerste lid, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. Meer bepaald wordt een definitie van 'mobiele woonunit' ingevoerd. De definitie luidt: "woonvorm die gekenmerkt wordt door flexibiliteit en verplaatsbaarheid, bestemd voor tijdelijke bewoning."

Artikel 10

Dit artikel vult het opschrift van boek 5, deel 2, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 aan zodat ook rekening wordt gehouden met de nieuwe mogelijkheid om stockage, transport en installatie van mobiele woonunits te subsidiëren, alsook de daarvoor noodzakelijke infrastructuurwerken.

Artikel 11

Dit artikel voegt een nieuw lid in artikel 5.22 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 in. Daarbij wordt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid gegeven om een subsidie te verlenen voor stockage, transport en installatie van mobiele woonunits die dienen voor de tijdelijke huisvesting van huurders van sociale huurwoningen en voor de daarvoor noodzakelijke infrastructuurwerken.

De Vlaamse Regering kan, rekening houdend met de bepalingen in boek 5, deel 2, titel 3, van de voormelde codex, bijzondere voorwaarden vaststellen waaronder deze subsidie wordt verleend.

Artikel 12

Dit artikel brengt twee wijzigingen aan in artikel 5.23 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. In punt 2° worden de mobiele woonunits toegevoegd zodat de infrastructuurwerken (zoals de wegnutrusting, de omgevingswerken, de openbare verlichting, het openbare watervoorzieningsnet en de inrichtingen voor afvoer en zuivering van afvalwater) kunnen worden gesubsidieerd. Daarnaast wordt een punt 4° toegevoegd waarin wordt gepreciseerd dat de Vlaamse Regering een subsidie kan verlenen voor de stockage, het transport, de installatie van mobiele woonunits die dienen voor de tijdelijke huisvesting van huurders van sociale huurwoningen alsook voor het aanleggen of aanpassen van het perceel waarop de mobiele woonunit wordt geplaatst.

Het is de intentie om de woonunits vlot van de ene plek naar de andere te transporteren en daar aansluitend het nodige te doen om ze opnieuw ter beschikking te kunnen stellen van huurders van sociale huurwoningen. Toch moet

er ook rekening worden gehouden met eventuele kortdurende stockage, als om onvoorziene redenen de overplaatsing niet onmiddellijk kan worden uitgevoerd. Daarom is ook stockage als mogelijke te subsidiëren kost opgenomen.

Artikel 13

De ontworpen bepaling creëert onder andere de mogelijkheid om infrastructuurwerken te subsidiëren die noodzakelijk zijn voor de inzet van mobiele woonunits. In het algemeen kunnen infrastructuurwerken enkel gesubsidieerd worden als de grond waarop ze worden uitgevoerd nadien wordt opgenomen in het openbaar domein. Wanneer het enkel gaat om tijdelijke ingrepen, die hun nut verliezen wanneer de mobiele woonunits naar elders verplaatst worden, dan is deze bepaling niet wenselijk. Daarom worden dergelijke tijdelijke ingrepen hiervan met deze bepaling uitgesloten.

Afdeling 2. Aanpassingen decreet integraal waterbeleid (Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018)

Artikel 14

Dit ontwerp beoogt een wijziging van diverse bepalingen van Titel IV van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (hierna DIWB). Titel IV bevat o.a. de bepalingen m.b.t. de heffing op de waterverontreiniging en de heffing op de winning van grondwater. De wijzigingen betreffen voornamelijk inhoudelijke wijzigingen die enerzijds voor een aanpassing van bepaalde procedures aan de praktijk willen zorgen, en anderzijds procedures willen verduidelijken die met recente decreetswijzigingen werden ingevoerd. Tenslotte worden nog een aantal foutieve verwijzingen en schrijffouten rechtgezet.

De huidige definitie van "toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving", opgenomen in artikel 4.1.1, 15°, van het DIWB, wekt de indruk dat enkel de gewestelijke toezichthouders van het Departement Omgeving, afdeling Handhaving, vaststellingen kunnen doen die nuttig kunnen worden aangewend op het vlak van heffingen. Er zijn echter ook steeds meer lokale toezichthouders die de bevoegdheid hebben om vaststellingen met dezelfde waarde te doen voor bv. klasse 3-inrichtingen, zie onder andere de intergemeentelijke toezichthouders. Ook ambtenaren van de VMM met andere toezichtsbevoegdheden dan deze op het vlak van vestiging van en controle op de heffingen, kunnen vaststellingen doen die bruikbaar zijn op heffingsvlak, zo bv. vaststellingen van onvergunde lozingen. Toch lijken deze ook uitgesloten van de definitie van "toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving".

Om enige discussie te vermijden, wordt de definitie van "toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving", die geldt voor de toepassing van Titel IV van het DIWB, aangepast, zodat ook de lokale en provinciale toezichthouders en de andere toezichthouders van VMM (artikel 12, 9° tot en met 9°/3 van Titel II van het Vlarem) gevat zijn met dit begrip.

Artikel 15

Bij de invoering van de integrale waterfactuur (zie het decreet van 24 december 2004 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005) werd bepaald dat er door de VMM geen heffing meer zou worden aangerekend als er door de exploitanten van openbare waterdistributienetwerken, de drinkwatermaatschappijen, een bijdrage voor de bovengemeentelijke sanering van het afvalwater was aangerekend. Dit bracht met zich mee dat er voor de zogenaamde "kleinverbruikers", de heffingsplichtigen die op jaarbasis maximaal

500 m³ water verbruiken, geen heffing meer volgt geruime tijd na de aanrekening van het waterverbruik door de drinkwatermaatschappij.

Door die inhaalbeweging dreigde het jaar 2005 echter een jaar te worden waarin een dubbele last zou worden opgelegd aan deze kleinverbruikers: VMM moest dat jaar nog een heffing vestigen op het waterverbruik gedurende het jaar 2004, maar de drinkwatermaatschappijen rekenden vanaf 1 januari 2005 ook al de bovengemeentelijke bijdrage aan. Om die dubbele last te vermijden werd voorzien in een overgangsmaatregel (artikel 79 van het decreet van 24 december 2004), waarbij werd bepaald dat de bedoelde heffingsplichtigen vrijgesteld werden van heffing voor het in de loop van 2004 verbruikt water. Bij artikel 63 van het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006 werd de overgangsmaatregel vervangen als volgt: "Met ingang van het heffingsjaar 2006 worden de heffingsplichtigen, bedoeld in 35^{quater}, § 1, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, bij wijze van overgangsmaatregel vrijgesteld van heffing voor het door de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk gefactureerd waterverbruik dat vóór 1 januari 2005 verbruikt werd." Om begrotingstechnische redenen werd toen beslist alle verbruiken van vóór 1 januari 2005 die nog werden gefactureerd in 2005 vrij te stellen van heffing.

Voormelde regeling werd tot voor kort niet toegepast door de Nederlandse drinkwatermaatschappij Brabant Water N.V. op het waterverbruik van de Vlaamse abonnees in Baarle-Hertog gezien er nog enkele obstakels waren. Voor deze kleine groep heffingsplichtigen werd geen bovengemeentelijke bijdrage aangerekend, waardoor VMM jaarlijks moest overgaan tot het vestigen van de heffing op de waterverontreiniging. Sinds 1 januari 2024 wordt de bovengemeentelijke bijdrage wel aangerekend, waardoor vanaf heffingsjaar 2025 geen heffing meer door VMM moet worden gevestigd. Het jaar 2024 dreigt, net zoals het jaar 2005 destijds, voor deze heffingsplichtigen een jaar met een dubbele last te worden, een jaar waarin al bijdragen worden aangerekend, maar ook nog een heffing zou moeten worden betaald op het waterverbruik van vóór 1 januari 2024. Daarom wil dit voorstel voorzien in een "uitgestelde" overgangsmaatregel voor de Vlaamse abonnees van Brabant Water N.V., waarbij een vrijstelling wordt ingevoerd voor de heffing op het waterverbruik van vóór 1 januari 2024. Zo wordt ook gezorgd voor een gelijke behandeling van deze groep heffingsplichtigen met de heffingsplichtigen die destijds een vrijstelling kregen bij de invoering van de integrale waterfactuur.

Verder wordt ook een foutieve verwijzing rechtgezet in het bestaande (eerste) lid. Bij de coördinatie van de waterregelgeving in het DIWB zijn een aantal foutieve verwijzingen binnen het DIWB geslopen. Zo wordt er in artikel 4.2.2.1.2 verwezen naar artikel 4.2.2.2.1, §1 en §3. Dit laatste artikel is echter niet opgebouwd uit paragrafen. De heffingsplichtigen bedoeld in §1 en §3 staan nu opgenomen in de puntjes 1° en 3°. Artikel 4.2.2.1.2 wordt in die zin aangepast.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Tot en met 31 december 2023 werd door Brabant Water N.V., een Nederlandse drinkwatermaatschappij die leidingwater levert aan abonnees in Baarle-Hertog, geen bovengemeentelijke bijdrage aangerekend voor de zuivering, dit in tegenstelling tot de andere drinkwatermaatschappijen die leidingwater leverden op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Omdat de heffing op de waterverontreiniging niet mag gevestigd worden als door de drinkwatermaatschappij op dit verbruik een bovengemeentelijke bijdrage werd aangerekend, diende de Vlaamse Milieumaatschappij voor het kleine aantal abonnees van Brabant Water N.V. in Baarle-Hertog, telkens nog een heffing te vestigen.

De plannen van Brabant Water N.V. om toch de bovengemeentelijke bijdrage aan te rekenen op de waterfactuur, kwamen eind 2023 in een stroomversnelling. Op het ogenblik dat de wijzigingsvoorstellen voor het Programmadecreet bij de begeleiding van de begroting 2024 dienden te worden ingediend, was er nog veel onduidelijkheid en onzekerheid over de aanrekening vanaf 1 januari 2024, waardoor nog geen concrete stappen konden worden ondernomen op het vlak van de heffing op de waterverontreiniging.

Een uitwerking vanaf 1 januari 2024 is noodzakelijk om de gelijkheid tussen abonnees van de verschillende drinkwatermaatschappijen te verzekeren. Enkel zo kan de overgangsmaatregel die destijds werd ingevoerd (zie de artikelsgewijze bespreking bij artikel 24) ook dezelfde uitwerking krijgen voor de abonnees van Brabant Water N.V. die in Baarle-Hertog gevestigd zijn.

Artikel 16

Hierbij wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 21, wat de rechtzetting van de foutieve verwijzing betreft. Ook in artikel 4.2.2.1.3, §2, wordt verwezen naar niet-bestaande paragrafen van artikel 4.2.2.2.1. De heffingsplichtigen waarnaar verwezen, dit zijn deze die zouden zijn opgenomen in de paragrafen 2 en 3, staan in feite opgenomen in artikel 4.2.2.2.1, 2° en 3°. Artikel 4.2.2.1.3, §2, wordt dan ook in die zin aangepast.

Artikel 17

Heffingsplichtigen die kunnen genieten van een sociaal tarief, zoals bepaald in artikel 4.2.2.1.5, maar waarbij dit sociaal tarief niet automatisch bij de vestiging van de heffing werd verleend, kunnen een schriftelijke aanvraag richten aan VMM. Bij deze aanvraag moet volgens artikel 4.2.2.1.5, §2, derde lid, naast een attest waaruit blijkt dat de heffingsplichtige of een gezinslid een welbepaald inkomen of een welbepaalde uitkering krijgt, de afscheurstrook gevoegd worden van het overeenkomstige heffingsbiljet. In de praktijk is er echter al geruime tijd geen afscheurstrook meer aanwezig op het heffingsbiljet, zodat dit logischerwijze ook niet meer bij de aanvraag kan worden gevoegd. Dit voorstel wil artikel 4.2.2.1.5, §2, derde lid, aanpassen aan de praktijk, door puntje 5° op te heffen.

Artikel 18

Met dit voorstel wordt een schrijffout in artikel 4.2.2.5.1 rechtgezet. Waar in de formule voor de bepaling van de vuilvracht veroorzaakt door de lozing van koelwater verwezen wordt naar de factor "K" (hoofdletter), wordt bij de bepaling van de afzonderlijke factoren van deze formule, ineens verwezen naar "k" (kleine letter). Dit hoort uiteraard "K" te zijn.

Artikel 19

Artikel 4.2.4.2, §1, bevat de verplichting voor heffingsplichtigen die gebruik maken van een eigen waterwinning, om de ingebruikname aan VMM te melden binnen een termijn van 2 maanden vanaf de datum waarop ze van die waterwinning gebruik maken. Ook de stopzetting van het gebruik moet aan VMM worden gemeld, opnieuw binnen een termijn van 2 maanden na de stopzetting. Het begrip "eigen waterwinning" dekt niet alleen de grondwaterwinningen. Artikel 4.1.1, 6°, definieert "gebruiker van een private waterwinning" als volgt: "de persoon die een private waterwinning voor water, bestemd voor menselijke aanwending, in gebruik heeft". Elke waterbron, met uitzondering van leidingwater, kan dus als dergelijke "private waterwinning" worden beschouwd.

Wanneer de eigen waterwinning betrekking heeft op oppervlaktewater, moet rekening gehouden worden met een aantal regelgevingen. Net zoals grondwater,

mag oppervlaktewater niet zomaar opgepompt worden. Voor het oppompen van oppervlaktewater uit bevaarbare waterlopen, kanalen en havens, moet men afhankelijk van het volume dat men wenst op te pompen, een melding (volume lager dan 500 m³) of een aanvraag doen voor een vergunning voor de watervang (volumes hoger dan 500 m³). Deze melding of aanvraag moet gebeuren via een digitaal loket. Voor het oppompen van oppervlaktewater uit (geklasseerde) onbevaarbare waterlopen, wordt bepaald dat men moet beschikken over een onttrekkingsticket of een machtiging (een permanente toelating). Ook deze melding/aanvraag gebeurt via een digitaal loket.

De informatie m.b.t. de meldingen, toegekende vergunningen voor watervang en onttrekkingstickets, wordt ter beschikking van VMM gesteld of kan door VMM geconsulteerd worden in het kader van de heffingen. VMM is op die manier in feite al op de hoogte van het gebruik van deze eigen waterwinningen, zodat een tweede melding op heffingsvlak overbodig is geworden. Om de administratieve (over)last voor heffingsplichtigen te beperken, voorziet dit voorstel er daarom in dat de meldingen of aanvragen via bovenvermelde digitale loketten ook volstaan als melding van een eigen waterwinning in de zin van artikel 4.2.4.2 van het DIWB.

Repliek op het advies van de Raad van State

Dit artikel werd conform de opmerking van de Raad van State aangepast.

Artikel 20

Hierbij wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 18 en 19. Hetzelfde probleem stelt zich in artikel 4.3.1.2.1, §1 en §2. Met dit voorstel wordt dit verholpen.

Afdeling 3. Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materialenkringen en afvalstoffen – OVAM-heffingen

De voorliggende wijzigingen in het kader van BO2025 optimaliseren het sturende effect van de afvalheffingen ter ondersteuning van het gevoerde afval- en materialenbeleid.

Artikel 21

De voorliggende wijzigingen betreffen de uitfasering van het verlaagd tarief voor het storten van PST-residu's. Deze afbouwregeling werd reeds meermaal aangepast in overleg met de sector, waardoor de initieel voorziene uitfasering steeds verder wordt uitgesteld. De huidige afbouwregeling werd laatst gewijzigd bij de begrotingsaanpassing voor 2023 (programmadecreet van 12 mei 2023). Daarbij werd de standstillperiode verlengd tot eind 2024. Er wordt nu voorgesteld om dit nogmaals met één jaar te verlengen tot eind 2025.

Metaalrecyclage is een essentiële schakel in de circulaire transitie. Bij het shredderen worden in grote mate autowrakken, maar ook elektrisch en elektronisch afval, gemengd schroot enzovoort, vermalen om de maximale recuperatie van materialen mogelijk te maken. De belangrijkste uitstroom van dit proces is ijzer. Na het shredderen blijft er een shredderresidu over, bestaande uit een lichte en zware fractie. Metaalrecyclagebedrijven zetten daarom zogenaamde Post Shredder Technology (hierna kortweg PST) in. Via deze PST wordt dit shredderresidu verder gescheiden in vier grote deelfracties:

- 1° een recycleerbare fractie;
- 2° een zanderige fractie;
- 3° een calorische fractie;
- 4° een restfractie.

In Vlaanderen dienen zowel voor het verbranden als voor het storten van recyclageresidu's stortheffingen te worden betaald. Door hogere stortheffingen te voorzien op het shredderresidu dan op de uit PST afkomstige fracties heeft Vlaanderen succesvol metaalrecyclagebedrijven aangemoedigd om te investeren in het uitrusten van hun installaties met PST. Hierdoor wordt nu zo goed als alle shredderresidu afgevoerd naar een PST-installatie om zo veel mogelijk materiaal te recupereren.

De huidige technologie laat echter nog niet toe om alle uit PST voortkomende stromen te recyclen of als energie te valoriseren. Er blijft dus ook na de inzet van PST nog een fractie over waarop geen verdere bewerking kan worden uitgevoerd en derhalve dient gestort te worden. Om de metaalrecyclage in Vlaanderen economisch rendabel te houden voorziet het Materialendecreet in een verlaagde stortheffing voor de PST-fractie waarvoor momenteel nog geen recyclage of andere verwerkingswijzen bestaan. In het Materialendecreet is er wel een traject opgenomen om deze verlaagde milieuheffing geleidelijk aan af te bouwen. Dit om innovatie op lange termijn te blijven aanmoedigen.

De voorziene afbouw van de verlaagde stortheffingen gaat echter sneller dan de technologische vooruitgang en houdt geen rekening met de beperkingen qua afzetmarkten van een aantal reststromen. De PST-bedrijven ondervinden problemen om de zandachtige en de calorische fractie nuttig toe te passen. Mocht de afbouw van de verlaagde heffingen onverkort voortgaan, zal een verlaging van het volume dat aan verlaagd tarief kan worden gestort, voornamelijk een impact hebben op de rendabiliteit van de PST-bedrijven.

Deze aanpassing heeft een beperkte budgettaire impact. Zonder aanpassing van de wetgeving kan worden verwacht dat de inkomsten licht zouden stijgen. Met deze wijzigingen kan worden verwacht dat de in 2024 gestorte hoeveelheid ongeveer dezelfde zal zijn als de voorgaande jaren zodat voor dit heffingstarief de inkomsten in 2023 ongeveer dezelfde zullen blijven.

Artikel 22

De invoering van het nultarief was initieel bedoeld om onze eigen slibverbranders te kunnen laten concurreren met verwerking in het buitenland. De Vlaamse verwerkers ondervonden immers een concurrentienadeel door het verschuldigd zijn van de Vlaamse milieuheffing bij de invoer voor verbranding van slib uit het buitenland. Dit was echter op een moment dat er hiervoor in Vlaanderen voldoende vrije capaciteit beschikbaar was. Ondertussen is het aanbod slib merkkelijk gestegen. Deze stijging is onder andere het gevolg van klimaatverandering en meer bepaald extra regenval. Ook kan er minder slib gerecycleerd worden door de verscherpte opvolging van PFAS en andere verontreiniging. Hierdoor stellen we vast dat er in het afgelopen jaar heel wat problemen waren met de afzet van Vlaams slib naar de Vlaamse verbrandingsinstallaties.

Uit nazicht van de verwerkte tonnages blijkt dat de totale hoeveelheid slib die in Vlaanderen verbrand wordt is gestegen van 332 kton in 2020 naar 393 kton in 2023. In dit totaal verbrande tonnage is daarbij de invoer van slib afkomstig uit het buitenland sinds 2020 sterk toegenomen. Namelijk van 51 kton invoer uit het buitenland in 2020 naar 102 kton in 2023. De verhouding buitenlands slib op de totale verbrande hoeveelheid slib in Vlaanderen is daarmee gestegen van 15% naar 26%. Dit brengt mogelijk de verbranding van het Vlaamse slib in het gedrang.

Met de afschaffing van het huidige nultarief voor de invoer van dit slib wordt dus beoogd om verbrandingscapaciteit vrij te maken voor de verbranding van het Vlaamse slib. Door de afschaffing van het nultarief valt de verbranding van dit slib vanaf 1 januari 2025 onder het tarief voor verbranden van huishoudelijke afvalstoffen, medisch afval en slibs. Voor 2024 bedroeg dit tarief 15,76 euro/ton.

In 2023 werd er 102 kton slib ingevoerd aan het nultarief, bij gelijke volumes staat dit voor een meeropbrengst van 1,6 mio euro. Vermoedelijk zal de invoer van slib als gevolg van de verhoogde heffing worden afgebouwd. De hoeveelheid en snelheid van deze afbouw kan echter niet exact bepaald worden waardoor het moeilijk is om de effectieve meeropbrengst hiervan in te schatten. Door het tonnage uit 2023 te halveren kunnen we een voorzichtige inschatting van de eventuele meerinkomst maken van ongeveer 800.000 euro.

Repliek op het advies van de Raad van State

Deze bepaling werd na het advies Raad van State verduidelijkt in het decreet.

Afdeling 4. Het decreet van 19 mei 2006 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie – opbrengst houtverkoop

Artikel 23

De voorliggende wijziging in het kader van BO2025 zal de opbrengsten, gehaald uit de verkoop van hout door Natuurinvest, gestipuleerd in het decreet van 19 mei 2006 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie, laten terugvloeien naar de algemene middelen. De opbrengsten houtverkoop zullen worden aangerekend op de algemene middelenbegroting op een ontvangstenartikel van het agentschap Natuur en Bos. De budgettaire impact is 4 miljoen euro.

Repliek op het advies van de Raad van State

Er wordt akkoord gegaan met de suggestie van de Raad van State om louter over te gaan tot de opheffing van artikel 36, 1° van het decreet van 19 mei 2006.

Band met de begroting

De voorliggende wijziging in het kader van de BO2025 levert ontvangsten op voor de algemene middelen.

Afdeling 5. Decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 wat betreft bestuurlijke sanctieprocedure

Artikel 24

Dit artikel wijzigt artikel 63, §2, 1° van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024. Toegevoegd wordt dat het Vlaams Dierenwelzijnsfonds ook kan gespijst worden met de administratieve boetes in de zin van artikel 41 bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 25

Dit artikel voert wijzigingen door aan het artikel 85 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024. Deze zijn nodig teneinde de bestaande bestuurlijke sanctieprocedure -meer concreet wat betreft de voorstellen van minnelijke schikking- voort te kunnen zetten tot 1 januari 2026. Op die manier wordt er een overgangperiode ingebouwd.

Artikel 26

Het artikel voert wijzigingen door aan het artikel 86 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024. De datum van inwerkingtreding van de artikelen uit de Codex die betrekking hebben op de nieuwe bestuurlijke sanctieprocedure

worden uitgesteld naar 1 januari 2026. Op die manier is er voldoende tijd is om het nieuwe boetebeleid te implementeren.

Situering

De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 beoogt een samenhangend en sluitend regelgevend kader voor alle segmenten van het dierenwelzijnsbeleid. Artikel 86 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn voorziet dat dit decreet in werking treedt op 1 januari 2025. Op dezelfde datum wordt de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren opgeheven.

Huidig ontwerpdecreet beoogt enkele wijzigingen aan de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 aan te brengen, meer bepaald voor wat betreft de datum van inwerkingtreding van de nieuwe bestuurlijke sanctionering voorzien in de Codex. Om het nieuwe boetebeleid zoals voorzien in de Codex volledig en correct te kunnen implementeren, zijn enkele verfijningen van het beleidsmatig proces noodzakelijk en moeten er verschillende uitvoeringsbesluiten opgesteld worden. Daarnaast is het nodig om de interne werking van Dierenwelzijn Vlaanderen aan te passen vooraleer het nieuwe boetebeleid integraal kan toegepast worden. Deze aanpassingen zijn niet mogelijk voor de voorziene datum van inwerkingtreding van 1 januari 2025.

Afdeling 6. Decreet tot wijziging van artikel 14 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024

Artikel 27

Dit artikel bepaalt dat het nieuwe tarief van de bijdrage, die boven op de retributie voor de initiële registratie van honden verschuldigd is, wordt vastgelegd op acht euro. Daarnaast werd er ook geopteerd om een bijdrage in te voeren van twee euro in hoofde van de verantwoordelijken van katten, die bovenop de retributie voor de initiële registratie van katten verschuldigd is.

Doelstelling van de registratie van honden en katten is dat baasjes van dieren sneller hun verloren gelopen dieren terug kunnen vinden. Op het ogenblik van de invoering van de bijdrage in hoofde van de verantwoordelijken van honden -in 2012- bestond er enkel een registratieplicht voor honden. Inmiddels bestaat er ook een registratieplicht in hoofde van de verantwoordelijken van katten waardoor het gelet op het gelijkheidsbeginsel niet meer dan logisch is dat er ook een bijdrage dient betaald te worden door deze laatste bovenop de retributiebijdrage. Het bedrag van de te betalen bijdrage in hoofde van de verantwoordelijken van katten is een lager bedrag in vergelijking met deze van de verantwoordelijken van honden, dit omdat het gaat om verschillende situaties. Het gros van de honden in Vlaanderen betreft immers duurdere rashonden itt. de gehouden katten in Vlaanderen. De betaling van de bijdrage kadert in het tegengaan van impulsaankopen.

De dierenasielen worden van de betaling van deze bijdrage vrijgesteld. In tegenstelling tot particulieren en andere erkende inrichtingen gaat het immers bij dierenasielen om verenigingen die geen winstoogmerk hebben (i.e. vzw's), en een doelstelling van algemeen belang beogen, nl. de opvang van verloren, achtergelaten, verwaarloosde, in beslag genomen of verbeurdverklaarde dieren. Het opleggen van een bijdrage voor katten respectievelijk de wijziging van de bijdrage voor honden die geregistreerd worden, zou een onevenredig zware financiële impact hebben op de dierenasielen.

De opbrengst van de retributies komt ten goede van de beheerder van de DogID en CatID-databanken, in casu ZETES, dit terwijl de opbrengst van de bijdragen ten goede komt van het Vlaams Dierenwelzijnsfonds. De inkomsten van het

Dierenwelzijnsfonds kunnen onder meer dienen om de inbeslagname van verwaarloosde dieren te financieren.

Hoofdstuk 5. Financiën en Begroting

Afdeling 1. De afschaffing van de verminderingen voor onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen

Artikel 28

De voorliggende afschaffing geeft uitvoering aan het Regeerakkoord 2024-2029. In dit akkoord staat m.b.t. onroerende voorheffing te lezen: "Op het vlak van de onroerende voorheffing, bestaan er een aantal gunstregimes voor wie een bepaald E-peil haalt bij verbouwingen. Door de alsmaar strenger wordende regelgeving, wordt er bij elke verbouwing bijna steevast voldaan aan de strengste normen waardoor een gunstregime niet langer nodig of gewenst is. Als iedereen voldoet aan de norm, moeten we de norm zelf niet subsidiëren."

De initiële regeling m.b.t. de vermindering van de onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen beoogde al een systematische aanpassing aan de geleidelijke verstrenging van de EPB-eisen: "Indien het wettelijk verplichte E-peil verstrengd wordt, is het aangewezen om de E-peilen van dit decreet te evalueren opdat de verlaagde onroerende voorheffing enkel zou toegekend worden aan woningen en gebouwen die significant beter presteren dan het wettelijk verplichte E-peil." (memorie van toelichting bij Parl.St. VI.Parl. (2007-08), nr. 1608/1, 5-6).

De Vlaamse Codex Fiscaliteit voorziet momenteel nog een 100% vermindering van de onroerende voorheffing voor een ingrijpende energetische renovatie voor een maximaal behaald E-peil van E60. Voor gedeeltelijke herbouw of herbouw geldt een 50% en 100% vermindering respectievelijk voor een maximaal E-peil van E20 en E10.

Door technologische vooruitgang, steeds efficiëntere technieken en een groeiend bewustzijn rond energiezuinige bouwen, is het bereiken van lage E-peilen steeds gebruikelijker geworden. Hierdoor is het "significant beter presteren dan het wettelijk verplichte E-peil" niet meer mogelijk op een manier die extra stimulering rechtvaardigt. De eisen zijn nu voldoende streng, waardoor er geen extra incentive meer nodig is om nog energiezuiniger te bouwen of te renoveren.

De datum van de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is bepalend voor het temporele toepassingsgebied van de energieprestatieregelgeving. Voor bouwprojecten met aanvraag vanaf 1 januari 2022 geldt voor ingrijpende energetische renovaties een E-peil dat niet hoger mag zijn dan E60. Aangezien dit identiek is aan de vereiste voor de 100% vermindering, zullen in principe alle aanvragen vanaf die datum kunnen genieten van deze vermindering. Dit gaat in tegen de geest van de initiële regeling.

Daarom wordt voorgesteld om de vermindering voor ingrijpende energetische renovaties met een maximaal E-peil van E60 op te heffen voor aanvragen vanaf 1 oktober 2025.

Voor gedeeltelijke herbouw of herbouw worden de 50% en 100% verminderingen voor E-peilen van respectievelijk ten hoogste E20 en ten hoogste E10 eveneens opgeheven vanaf dezelfde datum.

Voor vergunningen aangevraagd vóór 1 oktober 2025 blijft de huidige regeling gelden. Alle reeds toegekende verminderingen blijven eveneens van kracht gedurende de nog resterende periode.

In het voorontwerp van decreet werd als uiterlijke aanvraagdatum 31 december 2024 voorzien. De Raad van State merkte in haar advies van 4 november 2024 (advies 77.161/1-3-16) echter terecht op dat de afschaffing van de maatregelen uit de artikelen 2.1.5.0.1, §2, eerste lid, 5° en artikel 2.1.5.0.1, §2 eerste lid, 6° en 7° van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (VCF) een bijzonder korte periode voorziet tussen enerzijds de publicatie van het programmadecreet en anderzijds de uiterste termijn waarbinnen de vergunningsaanvraag moet ingediend worden om nog van de fiscale gunstmaatregelen te kunnen genieten.

De Raad van State vroeg daarom om een overgangsmaatregel te voorzien voor belastingplichtigen die onlangs een onroerend goed hebben aangekocht met het oog op een ingrijpende energetische renovatie of (gedeeltelijke) herbouw. Bij hun aankoop konden zij immers niet voorzien dat de vermindering van onroerende voorheffing niet meer zou gelden voor aanvragen ingediend na 31 december 2024. Om tegemoet te komen aan dit advies opteert de decreetgever om de termijn waarbinnen de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen ingediend moet worden om nog van de gunstmaatregel te kunnen genieten, aan te passen.

Om de belastingplichtige voldoende voorbereidingstijd te geven voor het samenstellen en indienen van een vergunningsaanvraag, wordt de uiterste aanvraagdatum in voormelde artikelen daarom verschoven naar 30 september 2025. Dit is noodzakelijk gezien de complexiteit van een stedenbouwkundig dossier, dat onder meer architectuurplannen, een EPB-studie, offertes, diverse adviezen en eventueel stabiliteitsberekeningen moet bevatten. Daarnaast vergt de voorbereiding vaak voorafgaand overleg met de gemeente.

Door de uiterste aanvraagdatum te verschuiven naar 30 september 2025 wordt tegemoet gekomen aan de vereiste voorzienbaarheid voor belastingplichtigen bij de afschaffing van deze maatregel.

Band met de begroting

Uitgaande van constant beleid zal het uitdoven van de bestaande maatregel op termijn 10 miljoen euro opleveren. Er zullen enerzijds 9 miljoen minder uitgaven gedaan worden door de Vlaamse overheid door het wegvallen van de compensaties naar de gemeenten toe. Anderzijds is er een extra ontvangst van 900.000 euro voor het Vlaamse Gewest (het gewestelijke aandeel in de onroerende voorheffing van deze woningen).

De budgettaire winst wordt tegen het einde van deze legislatuur geraamd op 750 duizend euro. De afschaffing zal immers pas met vertraging tot uiting komen in de begroting:

- De datum die het recht op de vermindering bepaalt is de datum van de stedenbouwkundige vergunning. Tussen de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning en het eerste jaar dat de vermindering wordt toegepast kan een aantal jaren verstrijken. Gemiddeld ligt er vier à vijf jaar tussen de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning en het eerste jaar van de vermindering.
- Het verlies aan inkomsten van de lokale besturen wordt gecompenseerd door de Vlaamse overheid. Het verlies aan inkomsten van aanslagjaar x wordt gecompenseerd in begrotingsjaar x+1.

	Begrotingsjaar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Constant beleid	Compensatie lokale besturen	4.214.201	5.967.793	7.459.318	8.438.991	8.886.339	9.038.096
	Minderontvangsten VG	559.667	687.928	775.868	813.893	826.979	838.940
	Totaal	4.773.867	6.655.721	8.235.186	9.252.884	9.713.319	9.877.036
Afschaffing vanaf 1 jan 2025	Compensatie lokale besturen	4.214.201	5.967.793	7.459.318	8.427.125	8.770.580	8.436.581
	Minderontvangsten VG	559.667	687.928	774.780	803.291	771.941	684.940
	Totaal	4.773.867	6.655.721	8.234.099	9.230.416	9.542.520	9.121.521
Vershil	Compensatie lokale besturen	0	0	0	-11.866	-115.760	-601.515
	Minderontvangsten VG	0	0	-1.088	-10.602	-55.038	-154.000
	Totaal	0	0	-1.088	-22.468	-170.798	-755.515

Afdeling 2. De verlenging van de verdachte periode in de erfbelasting

Artikel 29 tot en met 32

Artikel 7 van het Wetboek der Successierechten (W.Succ.) is de voorganger van het huidige artikel 2.7.1.0.5 VCF. Dit artikel werd destijds onder meer ingevoerd om de ongelijkheid tussen roerende en onroerende goederen te verminderen. Indien een toekomstige erflater zijn (in België gelegen) onroerende goederen wegschenkt onder de levenden, moet hiervoor steeds een authentieke akte opgemaakt worden. Vermits authentieke akten in België verplicht registreerbaar zijn, wordt hierop het registratierecht voor de schenkingen onder de levenden (sinds 1 januari 2015: de schenkbelasting) geheven. Dit is evenwel niet steeds het geval voor roerende schenkingen. Roerende schenkingen onder de vorm van een handgift of een onrechtstreekse schenking (zoals een bankgift), zijn niet verplicht registreerbaar in België (cf. artikel 19 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten). Behoudens vrijwillige registratie, geven deze schenkingen dan ook geen aanleiding tot de heffing van het registratierecht voor de schenkingen onder de levenden. Aangezien de goederen zich evenmin nog in de nalatenschap van de erflater bevinden, konden geen successierechten geheven worden. Gelet op deze mogelijkheid om aan elke belasting te ontsnappen, was er geen evenwicht tussen de behandeling van het roerend en het onroerend vermogen van een toekomstige erflater. Mede om deze reden werd artikel 7 W.Succ. ingevoerd, dat een fictie bevat waardoor schenkingen gelijkgesteld worden met een legaat (en dus aan successierechten onderworpen worden) indien ze gedaan zijn in de periode van drie jaar vóór het overlijden en ze niet aan het schenkingsrecht onderworpen werden.

Wat betreft de schenking van aandelen van een familiale vennootschap, respectievelijk de activa van een familiale onderneming werd voormelde termijn zelfs van drie jaar naar zeven jaar gebracht met ingang van 1 januari 2012, m.n. om de begunstigden te stimuleren dergelijke schenkingen via authentieke akte te doen en op die manier de familiale ondernemingen al bij leven over te dragen.

Met deze zogenaamde "verdachte periode" van drie jaar wilde de wetgever mensen er toe aanzetten om hun niet verplicht te registreren roerende schenkingen te laten registreren. Als een schenking niet is geregistreerd, en de schenker overlijdt binnen de drie jaar, moet de begunstigde op die schenking erfbelasting betalen. Een verkorting van die verdachte periode zou mensen in de verleiding kunnen brengen om nog meer het risico te nemen hun schenking niet te laten registreren, met alle gevolgen van dien. Nochtans kan er voor de registratie van de schenking genoten worden van de meestal gunstigere tarieven in de schenkbelasting. De Vlaamse Regering heeft in het verleden immers steeds ingezet op het stimuleren van schenkingen, door lagere tarieven te bepalen in de schenkbelasting dan in de erfbelasting.

Voorliggend ontwerp wil mensen graag het maximum aan rechtszekerheid bieden, wanneer zij iets geschonken krijgen. Die rechtszekerheid kan het beste geboden worden door een schenking te laten registreren. Enkel dan verkrijgt die schenking immers een "vaste datum".

Een verlenging van de verdachte periode zal mensen nog meer aanmoedigen om hun schenkingen te laten registreren. De verdachte periode wordt dan ook verlengd van drie naar vijf jaar. Bovendien wordt op die manier vermeden dat nalatenschappen te kort voor het overlijden van hun inhoud worden ontdaan, door middel van handgiften of onrechtstreekse schenkingen bv. een bankgift.

Omwille van de historische parallel die bestaat tussen de artikelen 2.7.1.0.5 en 2.7.1.0.6 VCF wordt de termijn in artikel 2.7.1.0.6 VCF ook uitgebreid naar vijf jaar. Artikel 2.7.1.0.6 VCF bevat de fictiebepaling i.v.m. onder meer de bedingen ten behoeve van een derde. Op basis van deze bepaling worden welbepaalde kosteloze verkrijgingen kort vóór het overlijden van de erflater (thans 3 jaar), via een derdenbeding, als legaat belast in hoofde van de begunstigde. De historische samenhang tussen beide artikelen blijkt uit het verslag aan de koning, gevoegd bij het KB nr. 12 van 18 april 1967 tot wijziging van het Wetboek der successierechten, van het Wetboek der registratie-, hypotheek en griffierechten en van het Wetboek der zegelrechten, waarbij de driejarige termijn in artikel 8 W.Succ. (huidige artikel 2.7.1.0.6 VCF) werd ingevoerd: "Wat de voordelen betreft, die aldus verkregen worden voor het overlijden, bestaat er geen goede reden om ze niet te behandelen zoals de rechtstreekse schenkingen, die bij toepassing van artikel 7 van het Wetboek der successierechten aan deze belasting onderworpen zijn indien ze zich situeren binnen de drie jaar voor het overlijden van de schenker."

Ook artikel 2.7.3.2.5 VCF is onlosmakelijk verbonden met art. 2.7.1.0.5 VCF, welk artikel een wettelijk vermoeden van eigendom bevat. Het artikel 2.7.3.2.5 VCF is de opvolger van het artikel 108 van het Wetboek der Successierechten dat voorzorg in een wettelijk vermoeden waardoor, tot levering van het tegenbewijs, de roerende goederen waarvan de overledene, volgens te zijnen bate of op zijn verzoek verleden akten van eigendom, eigenaar geweest is binnen de 3 jaar vóór zijn overlijden, geacht worden nog steeds deel uit te maken van zijn patrimonium ten dage van het overlijden.

Het artikel 108 (thans artikel 2.7.3.2.5) maakte deel uit van de bijzondere bewijsmiddelen en was complementair aan het fictieartikel 7 (thans artikel 2.7.1.0.5). Beide artikelen zijn er immers op gericht te vermijden dat een deel van de nalatenschap binnen de drie jaar vóór het overlijden aan enige belasting ontsnapt. Logischerwijze moet dus ook in dat artikel de termijn van drie jaar naar vijf jaar worden gebracht.

Aangezien de verdachte periode verlengd wordt tot vijf jaar, dient ook de termijn inzake de onderzoeksbevoegdheid van de Vlaamse Belastingdienst, meer bepaald de termijn aangaande de machtiging ingeval van bankonderzoek voor feiten buiten die termijn, zoals opgenomen in art. 3.13.1.3.1 §6, vijfde lid, VCF, tot die termijn van vijf jaar te worden uitgebreid.

Op vraag van de Raad van State werd nagegaan of hierbij in een overgangsbepaling moet worden voorzien. Gelet op het feit dat het een procedurele bepaling betreft, waarvoor de inwerkingtreding op 1 januari 2025 volstaat, is dat echter niet het geval.

Artikel 3.13.1.3.1, §6, vijfde lid, VCF is een onderzoeksmaatregel die toelaat om handelingen binnen de verdachte periode na te gaan mits een 'eenvoudige' machtiging. Voor de wijziging wordt geen aparte, afwijkende inwerkingtredingsbepaling in het ontwerp vermeld, omdat de algemene inwerkingtredingsbepaling op zich volstaat. Indien er bepaalde verrichtingen aan het licht komen tijdens dat bankonderzoek, dan zal er voor de aanwending van de regeling inzake de verdachte periode nog steeds moeten nagegaan worden of de gewijzigde artikelen toepassing kunnen vinden. De gewijzigde artikelen vinden immers enkel toepassing op de kosteloze beschikkingen die dagtekenen vanaf 1

januari 2025 en op de akten van eigendom die ten bate van de erflater of op zijn verzoek zijn verleden vanaf 1 januari 2025.

De bepalingen m.b.t. de verdachte periode treden, voor wat betreft de wijzigingen aan de artikelen 2.7.1.0.5 en 2.7.1.0.6, in werking op 1 januari 2025 en zijn van toepassing op de kosteloze beschikkingen die dagtekenen vanaf die datum. De wijziging aan het wettelijk vermoeden van eigendom, zoals opgenomen in artikel 2.7.3.2.5, treedt in werking op 1 januari 2025 en is van toepassing op de akten van eigendom die ten bate van de erflater of op zijn verzoek zijn verleden vanaf die datum.

Band met de begroting

Het valt te verwachten dat de verlenging van de verdachte periode tot 5 jaar vanaf de inwerkingtreding op 1/1/2025 een positieve impact zal hebben op de inkomsten uit de schenkbelasting, aangezien het aantal geregistreerde schenkingen zal toenemen. Het is echter moeilijk om hiervoor een precieze meerontvangst te ramen.

Afdeling 3. Registratiebelasting –verlaging van het tarief bij aankoop van een enige eigen woning

Artikel 33

De voorliggende tariefwijziging geeft uitvoering aan het Regeerakkoord 2024-2029.

“- We verlagen de registratierechten van 3% naar 2% voor de enige en eigen woning vanaf 1/1/2025. We kijken hiervoor naar de datum van het verlijden van de authentieke akte.

- De Vlaming heeft van oudsher een baksteen in de maag. Het bezitten van een eigen woning is een goede vorm van pensioensparen en is een sterke verzekering tegen armoede. Dat eigenaarschap moeten we koesteren en toegankelijk houden voor de huidige en toekomstige Vlaamse generaties. De vastgoedmarkt is een vrije markt die onderhevig is aan vraag en aanbod. Als overheid faciliteren we de gezonde werking van de vastgoedmarkt en sturen we gericht bij waar nodig.”

Door het decreet van 18 mei 2018 houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de hervorming van het verkooprecht en vereenvoudigingen in de registratiebelasting werd het Vlaams verkooprecht grondig hervormd. De belangrijkste krachtlijn was de omzetting van de bestaande gunstregimes van het klein beschrijf en de diverse abbatementen tot een eenvoudig verlaagd tarief van 7% voor de aankoop van de gezinswoning.

Het tarief voor de aankoop van de enige eigen woning werd verder verlaagd tot 6% en vervolgens tot 3%, respectievelijk door het Programmadecreet bij de begroting 2020 van 20/12/2019 en het Programmadecreet bij de begroting van 23/12/2021.

Als stimulans voor kandidaat-kopers om een enige eigen woning te kunnen verwerven wordt het tarief verder verlaagd tot 2%.

Artikel 34

De hervorming van het verkooprecht in 2018 introduceerde naast een nieuw verlaagd tarief bij aankoop van de enige eigen woning, ook een rechtenverlaging voor woningen met een beperkte waarde.

Artikel 2.9.5.0.5 VCF, dat deze bijkomende rechtenvermindering voor een enige eigen 'bescheiden' woning voorziet, wordt afgestemd op het nieuwe verlaagde tarief van 2% (voor de enige eigen woning). De bijkomende rechtenvermindering bedraagt voortaan 1867 euro.

Gelet op de afschaffing van het verlaagd tarief voor de enige eigen woning die ingrijpend energetisch gerenoveerd of gesloopt en herbouwd zal worden, wordt niet meer voorzien in een rechtenverlaging voor dergelijke aankopen.

Artikel 35

Er wordt een overgangsbepaling ingevoerd voor de toepassing van de gewijzigde artikelen.

De voorliggende tariefwijziging zal van toepassing zijn op overeenkomsten houdende zuivere aankoop gesloten vanaf 1 januari 2025, of, in afwijking daarvan, op authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2025, wanneer de overeenkomsten houdende zuivere aankoop waarop de akten betrekking hebben, gesloten zijn voor 1 januari 2025.

Het algemeen geldend principe van artikel 2.9.7.0.3, §1, Vlaamse Codex Fiscaliteit houdt in dat voor de toepassing van het verkooprecht de belastingplicht, de belastbare grondslag, het tarief, de vrijstellingen en de verminderingen worden bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling is gesteld, zijnde de verkoopovereenkomst.

Van dit principe wordt afgeweken. Het gaat meer bepaald over de tariefverlagingen en wijzigingen aan de verminderingen. Die wijzigingen zijn tevens van toepassing voor authentieke akten verleden vanaf 1 januari 2025 wanneer ze betrekking hebben op verkoopovereenkomsten gesloten voor 1 januari 2025.

Op die manier kunnen mensen die reeds een zogenaamde 'compromis' hebben gesloten, maar waarvan de authentieke akte nog niet werd verleden ook genieten van de nieuwe verlaagde tarieven. Ook de bepaling over de bijkomende rechtenvermindering wordt op dezelfde manier toegepast.

Band met de begroting

In 2023 bedroeg de totale grondslagwaarde voor ongeveer 53.000 akten voor de aankoop van een enige eigen woning aan 3% bijna 18 miljard euro.

De impact van de vermindering van 3% naar 2% en de verlaging van de rechtenvermindering naar 1.867 euro wordt geraamd op een budgettaire kost van 190 miljoen euro per jaar.

Afdeling 4. Afschaffing verlaagde tarieven verkooprecht en schenkbelasting voor gebouwen die energetische gerenoveerd worden

Artikel 36 en 37

De verlaagde tarieven hadden als doelstelling om bij een begiftiging van een gebouw of bij de aankoop van een enige eigen woning de uitvoering van energiebesparende werken te stimuleren.

Het verlaagde tarief schenkbelasting werd ingevoerd met het decreet van 3 juli 2015 en kon door middel van teruggave worden genoten nadat de begiftigde energiebesparende werken, zoals beschreven in het energiebesluit van 19 november 2010, voor minstens 10 000 euro, exclusief de belasting op de toegevoegde waarde had laten uitvoeren.

Met het decreet van 18 mei 2018 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2014 wat betreft de hervorming van het verkooprecht en vereenvoudigingen in de registratiebelasting werd het verlaagd tarief voor ingrijpende energetische renovatie ingevoerd. Bij de invoering van deze maatregel bedroeg het tarief 7% voor de aankoop van een gezinswoning en werd een extra verlaging voorzien tot een tarief van 6% voor ingrijpende energetische renovaties. Deze extra verlaging werd toegekend wanneer de verkrijger zich ertoe verbindt de aangekochte woning ingrijpend energetisch te renoveren (IER), zoals deze renovatie wordt omschreven in het Energiebesluit van 19 november 2010, binnen een termijn van 5 jaar na de aankoop. Het toepassingsgebied van het gunstarief werd vervolgens ook uitgebreid waardoor (gedeeltelijke) heropbouw na sloop (SLOHER) ook in aanmerking kwam.

Sinds de invoering van het verlaagd tarief voor de enige eigen woning die ingrijpend energetisch gerenoveerd zal worden werd het Vlaams verkooprecht meermaals gewijzigd. Het gunstarief voor IER en SLOHER bedraagt ondertussen 1% en het tarief voor de enige eigen woning bedraagt 3% en wordt door dit decreet verder verlaagd naar 2%. Omdat het tarief voor de enige eigen woning slechts 1% méér zal bedragen is de noodzaak voor het behoud van een bijkomende verlaging voor IER en SLOHER ook beperkt.

Sinds de invoering van deze gunsttarieven worden de eisen voor woningen en niet-residentiële gebouwen stelselmatig verstrengd. Zo legt het Energiebesluit van 19 november 2010 renovatieverplichtingen op voor residentiële en niet-residentiële gebouwen tot het behalen van minimale energieprestatieniveaus. Naast de verstrenging van de energieprestatieregelgeving zijn er ondertussen meer vooruitstrevende en efficiëntere technieken beschikbaar om energiezuinig te bouwen en verbouwen. Sinds 2015 is het draagvlak en bewustzijn hieromtrent enorm gegroeid waardoor energiezuinig bouwen en verbouwen de norm is geworden. Er is daardoor vanuit de fiscale regelgeving geen extra incentive meer nodig om energiezuinig bouwen en verbouwen te stimuleren. De bestaande eisen in de energieprestatieregelgeving en woningkwaliteitsbeleid zijn voldoende streng en beter geplaatst om de kwaliteit van de Vlaamse gebouwen te beoordelen en op te volgen. Het stimulerend beleid wordt ook verder uitgewerkt door het Energiedecreet en de Vlaamse Codex Wonen waarin onder bepaalde voorwaarden een VerbouwPremie of VerbouwLening voor renovatie en energiebesparende investeringen kan verkregen worden.

De opheffing van het gunstarief van artikel 2.8.4.3.1, §1 VCF geldt voor schenkingen vanaf 1 januari 2025. Deze schenkingen zullen niet meer gebruik kunnen maken van het gunstarief. Er wijzigt niets voor schenkingen die werden gedaan vóór 1 januari 2025. Het is nog steeds mogelijk om binnen vijf jaar vanaf de datum van de akte van schenking of vanaf datum van de vervulling van de opschortende voorwaarde een teruggave te vragen (overeenkomstig art. 3.6.0.0.6, §1/1 VCF) indien aan alle voorwaarden werd voldaan.

De opheffing van het gunstarief van artikel 2.9.4.2.12 VCF geldt voor alle verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2025. Alle verkoopovereenkomsten gesloten vóór 1 januari 2025 kunnen nog van het verlaagd tarief van 1% voor IER en SLOHER genieten. Het verlaagd tarief kan onmiddellijk in de akte worden aangevraagd of via teruggave overeenkomstig artikel 3.6.0.0.6, §5 VCF.

Er wijzigt niets voor de belastingplichtigen die reeds een woning hebben aangekocht met toepassing van het verlaagd tarief IER of SLOHER van 1%. De voorwaarden voor het behoud van dit voordelig tarief blijven voor hen onverminderd van toepassing. Ook voor zij die nog vóór de inwerkingtreding van dit decreet gebruik hebben kunnen maken door beroep te doen op de decretale

tolerantie van het zogenaamde causaal verband (engagement tot snelle vervreemding van het onroerend bezit) wijzigt er niets. En ook voor verkopen, afgesloten onder opschortende voorwaarde, vóór de inwerkingtreding van dit decreet, en waarbij de voorwaarde pas na de inwerkingtreding van dit decreet wordt vervuld, zal het gunsttarief nog worden toegepast.

De Raad van State stelt in haar advies dat ter wille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid, de inwerkingtreding van de afschaffing best wordt voorzien in een overgangsbepaling. Hierop kan gerepliceerd worden dat geen overgangsbepaling wordt voorzien, omdat bij de voorliggende wijziging niet wordt afgeweken van het algemeen geldend principe van artikel 2.9.7.0.3, §1 VCF. Artikel 2.9.7.0.3, §1 VCF bepaalt dat voor de toepassing van het verkooprecht de belastingplicht, de belastbare grondslag, het tarief, de vrijstellingen en de verminderingen worden bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling is gesteld, zijnde de verkoopovereenkomst. De voorliggende wijziging zal van toepassing zijn op verkoopovereenkomsten gesloten vanaf 1 januari 2025. Voor de verkoopovereenkomsten en authentieke aankoopakten die voor 1 januari 2025 werden gesloten, wijzigt niets.

Band met de begroting

Er is een positieve budgettaire impact aangezien de gunsttarieven worden afgeschaft, waardoor een hoger tarief van toepassing zal zijn.

De fiscale uitgaven voor de vermindering in de schenkbelasting werden voor begrotingsjaar 2024 geraamd op 570.000 euro. Voor het verkooprecht aan 1% werden de fiscale uitgaven ingeschat op 12 miljoen euro.

Afdeling 5. Aanpassing belastingtarief automatische ontspanningstoestellen (categorie 1)

Artikel 38

Met het decreet van 25 november 2022 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de indeling in categorieën van automatische ontspanningstoestellen, werd de indeling van automatische ontspanningstoestellen nauwer afgestemd op de Kansspelwetgeving. Categorie 1 en categorie 2 zijn kansspelen waarbij voor de exploitatie een vergunning vereist is. Bij die hervorming werden de tarieven gedifferentieerd volgens de inzet- en winstmogelijkheden en de potentiële maatschappelijke schade als gevolg van gokverslaving.

Voor de toestellen in categorie 2 (kansspelen met verminderde inzet) betekende dit een verhoging van het tarief van 150 naar 500 euro. Aan het tarief van de toestellen in categorie 1, de toestellen met de hoogste inzet-, winst- en verliesmogelijkheden werd evenwel niet geraakt. Met deze aanpassing van het tarief voor categorie 1 van 4000 naar 4600 euro wordt de logica van de tariefindeling evenwel verder doorgetrokken.

Omwille van de eenvoud en de continuïteit van de tarieven in de Vlaamse Codex Fiscaliteit wordt het jaar 2019 behouden als basisjaar. Het tarief moet voor 2025 dus nog geïndexeerd worden. Op basis van een voorlopige inschatting van de consumptieprijsindex wordt het tarief voor categorie 1 voor aanslagjaar 2025 geraamd op ca. 5600 euro.

Band met de begroting

De meeropbrengst van de tariefverhoging voor automatische ontspanningstoestellen uit categorie 1 wordt voor 2025 geraamd op 3 miljoen euro.

Het gaat om 4.348 toestellen aan een (geraamd) geïndexeerd tarief van 5.604 euro i.p.v. een (geraamd) geïndexeerd tarief van 4.913 euro indien er geen tariefaanpassing zou zijn.

Afdeling 6. Personenbelasting: opheffing van de belastingvermindering in de personenbelasting voor wijk-werken en dienstencheques

Artikel 39 tot en met 42

Voor dienstencheques en wijkwerken-cheques die worden aangekocht vanaf 1 januari 2025 zal in navolging van het Vlaamse Regeerakkoord niet langer een Vlaams fiscaal voordeel gelden. Wie nog van een belastingvoordeel van 20% wil genieten, kan dat enkel nog voor cheques aangekocht in 2024 ((die nog gebruikt kunnen worden zolang deze geldig zijn)).

Band met de begroting

Hoewel de afschaffing van de Vlaamse belastingvermindering voor wijkwerken- en dienstencheques al in werking treedt vanaf 1 januari 2025 is er ingevolge de dooerwerking in de personenbelasting pas een budgettaire impact van de afschaffing zelf vanaf begrotingsjaar 2026, waarbij de fiscale uitgaven voor deze belastingvermindering dus worden herleid tot nul.

Toch is er voor begrotingsjaar 2025 wel enige negatief budgettaire impact te verwachten wegens de anticipatie-effecten waarbij belastingplichtigen nog zoveel mogelijk voordeligere cheques aankopen eind 2024 (die dan nog gebruikt kunnen worden zolang deze geldig zijn). Een voorzichtige raming gaat ervan uit dat anticipatie-effect +10% aan aankopen bedraagt, maar aangezien de impact op de fiscale uitgave nog niet empirisch kan worden ondersteund, werd dat effect nog niet meegenomen in de begrotingopmaak van 2025.

Behoudens een tijdelijke en beperkte verhoging van de fiscale uitgave in begrotingsjaar 2025 (fiscaal inkomstenjaar 2024) naar aanleiding van de communicatie rond de opheffing van het belastingvoordeel, impliceert de voorgestelde maatregel dus een louter positieve budgettaire impact vanaf begrotingsjaar 2026.

Repliek op het advies van de Raad van State

Ingevolge de opmerking van de Raad van State over de overgangsbepaling is verduidelijkt tot welke belastbare tijdperken van het fiscaal voordeel kan worden genoten. De aanbeveling om een overgangsbepaling op te nemen, wordt voor het overige niet gevolgd. Alle dienstencheques die in 2024 worden gekocht, zullen immers nog een fiscaal voordeel opleveren (binnen de huidige maxima) zodat de noodzaak voor een overgangsregeling zich niet opdringt.

Afdeling 7. Aanpassing tarieven kilometerheffing

Artikel 43

In het Programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024 werd een bepaling opgenomen (artikel 21) met een uitgebreide lijst van wegen waarvoor vanaf 1 januari 2024 effectief kilometerheffing wordt geheven op voertuigen voor goederenvervoer met een maximaal toegelaten totaalgewicht (MTT) hoger dan 3,5 ton die op het belastbaar wegennet in het Vlaamse Gewest rijden.

Deze uitbreiding van wegen, over een totale afstand van ongeveer 686 kilometer, was een uitvoering van het herziene Vlaams Energie en Klimaatplan van 12 mei 2023 en was bedoeld om het verplaatsingsgedrag en de transportkeuzes van

transporteurs te beïnvloeden. De uitbreiding draagt bij tot een modal shift met een verschuiving van het goedertransport over de weg richting transport via water en spoor.

Met de hierbij voorliggende aanpassingen willen we de effecten van die recent gerealiseerde uitbreiding van het belastbare wegennet nog een bijkomende impuls geven. Enkele factoren in de formule voor de berekening van het tarief van de kilometerheffing, zoals deze van toepassing is in het Vlaamse Gewest, worden gewijzigd, wat resulteert in een gematigde verhoging van de tarieven. Deze beperkte verhoging, die in werking zal treden op 1 juli 2025, komt bovenop de jaarlijkse decretaal voorziene indexatie van de tarieven van de kilometerheffing.

Aangezien het niet gaat om een ingrijpende tariefwijziging in het licht van de Tolrichtlijn (door de tariefwijziging nemen de inkomsten immers niet met meer dan 10% toe, er wordt slechts een stijging van 2,3% verwacht in 2025) is geen kennisgeving aan de Europese Commissie vereist. De notificatie van deze wijziging aan de andere Gewesten zal conform het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 gebeuren na de goedkeuring van dit decreet.

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

De nieuwe tarieven voor de kilometerheffing dienen pas in werking te treden op 1/7/2025 zodat de dienstverleners voldoende tijd hebben om deze aanpassing door te voeren. Bovendien worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd op 1 juli. Door de aanpassing op dat moment in werking te laten treden wordt vermeden dat het tarief twee keer in één jaar wordt aangepast, wat de duidelijkheid ten goede komt.

Band met de begroting

De wijzigingen aan artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit hebben een meeropbrengst die wordt geraamd op 15,8 miljoen euro voor de tweede helft van het jaar 2025 en op 33,2 miljoen euro voor het jaar 2026. Voor deze simulatie werden de nieuwe (geïndexeerde) tarieven toegepast op de gereden kilometers ter type voertuig (afhankelijk van gewichtsklasse en euronorm) in 2023.

Afdeling 8. Beperkte indexatie werkingsmiddelen

Artikel 44, §1, eerste lid:

Deze maatregel kadert binnen een geheel aan begrotingsinspanningen om het vooropgestelde doel van een begrotingsevenwicht in 2027 te bereiken. In het kader van de begrotingsbesprekingen werd beslist om ook inspanningen op eigen overheid te leveren en de werkingsmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest beperkt te indexeren voor de komende legislatuur.

De voorliggende bepaling beoogt een generieke bepaling voor de indexatie van de Vlaamse werkingsmiddelen, andere dan loonkosten. Er wordt voor werkingsmiddelen vaak voorzien in een aanpassing overeenkomstig het indexcijfer der consumptieprijsen of de gezondheidsindex. Om ook vanuit de overheid zelf de nodige inspanningen te leveren, wordt de indexering van werkingsmiddelen in begrotingsjaar 2025 gehalveerd. In de begrotingsjaren 2026 en 2027 zal er geen indexering plaatsvinden. Voor de begrotingsjaren 2028 en 2029 gaat het opnieuw om een halvering van de indexering. Door te stellen dat bedragen "gekoppeld zijn aan de schommelingen van een prijsindexcijfer", wil de decreetgever aangeven dat alle bedragen die normaal gesproken worden aangepast op basis van de consumptieprijsindex of de gewone of afgevlakte gezondheidsindex, tijdelijk zullen worden beperkt. Aan de koppeling met de 'spilindex' wordt niet geraakt.

Artikel 44, §1, tweede lid, punten 1° tot en met 5°:

De uitzonderingen zijn gebaseerd op de sociale aard van de uitgaven, zoals vergoedingen aan pleeggezinnen, onkostenvergoedingen en zakgelden. Deze uitgaven zijn essentieel om de zorg en ondersteuning voor kwetsbare groepen te waarborgen, waardoor hun welzijn en integratie in de samenleving worden bevorderd.

Artikel 44, §1, tweede lid, punten 6° en 7°:

De voorgestelde decreetsbepaling voorziet een uitzondering voor de budgetten van de tegemoetkomingen in de huurprijs. Dit is te verantwoorden omdat het gaat om een tegemoetkoming in de huuruitgaven van privé-personen in een kwetsbare situatie, die onderhevig zijn aan indexatie.

Artikel 44, §1, tweede lid, punt 8°:

Het gaat hier in werkelijkheid om 100% loonkredieten. Het is daarom te verantwoorden om deze subsidies op te nemen binnen de uitzonderingsbepaling.

Artikel 44, §1, tweede lid, punt 9°:

Artikel 94 van de programmawet van 30 december 1988 stelt dat de omschreven openbare besturen voor de indienstneming van bedoelde contractuelen, een premie ontvangen voor personeelsleden, gesubsidieerde contractuelen ('gesco') genoemd, die in dienst worden genomen met een arbeidsovereenkomst gesloten voor een bepaalde of onbepaalde tijd.

Artikel 96, §3, preciseert verder dat het bedrag van de premie per in dienst genomen gesubsidieerde contractueel wordt vastgesteld op jaarbasis. De uitbetaling geschiedt in verhouding tot de duur van de arbeidsovereenkomst, de loonkost en het arbeidsstelsel. Hierdoor wordt de gesco-premie als een loonsubsidie gedefinieerd.

Artikel 44, §1, tweede lid, punt 10°:

De tegemoetkomingen in de mobiliteitshulpmiddelen betreffen geen subsidies maar verzekeringstegemoetkomingen aan personen met een zorgbehoefte, evenwel via een derde betalerssysteem. Er is dus geen sprake van een looncomponent of een niet-looncomponent. Om duidelijkheid te creëren is in het programmadecreet dus een bepaling nodig die stelt dat de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen niet vallen onder de niet-indexering van de niet-looncomponent.

Artikel 44, §1, tweede lid, punt 11°:

De middelen voor de studiefinanciering kennen een specifiek berekeningsmechanisme. De opname van deze middelen heeft tot doel duidelijk te maken dat de niet-indexering niet van toepassing is op deze budgetten.

Artikel 44, §1, tweede lid, punt 12°:

De instandhoudingsforfait dekt de kosten om de bestaande onroerende en roerende ziekenhuisinfrastructuur in exploitatie te houden. De opname van dit punt heeft tot doel duidelijk te maken dat de niet-indexering niet van toepassing is op deze budgetten.

Artikel 44, §2, tweede lid, 1°:

De beperking van de indexatie van werkingsmiddelen is van toepassing op het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. Ongeveer 40% van de werkingsmiddelen worden aangewend voor andere zaken dan lonen, de werkingsmiddelen die aangewend worden voor lonen, zijnde 60%, wordt gevrijwaard van deze maatregel.

Artikel 44, §2, tweede lid, 2°:

De beperking van de indexatie van werkingsmiddelen is van toepassing op het deeltijds kunstonderwijs. Ongeveer 40% van de werkingsmiddelen worden aangewend voor andere zaken dan lonen, de werkingsmiddelen die aangewend worden voor lonen, zijnde 60%, wordt gevrijwaard van deze maatregel.

Artikel 44, §2, derde lid:

De werkingsmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs vallen niet onder de beperkte indexatie, maar worden geïndexeerd volgens de bestaande coëfficiënten in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Band met de begroting

De voorgestelde maatregel beoogt een louter positieve budgettaire impact vanaf begrotingsjaar 2025 (geraamd op 50 miljoen euro), met een geleidelijke evolutie naar 395 miljoen euro in 2029. Er wordt nog bekeken of de indexaanpassing in het begrotingsjaar 2025 voor 50 procent verder moet worden aangepast naar beneden. In dat geval zou de positieve ESR-impact in 2025 en de volgende jaren groter worden.

Hoofdstuk 6. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1. Ontbinding en vereffening van de Vlaamse Participatiemaatschappij

Het huidig ontwerp van decreet kadert binnen de gewestelijke bevoegdheid inzake de economie, neergelegd in artikel 6, §1, VI, van de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 (BHWI).

Artikel 45

In de nasleep van de verkoop van de betrokken Gimv-aandelen, machtigt deze bepaling de Vlaamse Regering ertoe om volgens de bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen van 23 maart 2019 over te gaan tot de ontbinding en de vereffening van de Vlaamse Participatiemaatschappij, die als opdracht had om de aandelen die het Vlaamse Gewest aanhield in de beursgenoteerde vennootschap Gimv te beheren.

In navolging van het advies van de Raad van State wordt niet langer verwezen naar een besluit van de algemene vergadering, zodat de indruk wordt vermeden dat de Vlaamse Regering zou kunnen handelen bij wege van een "besluit van de algemene vergadering" van de Vlaamse Participatiemaatschappij.

Zij kan daartoe desgevallend toepassing maken van artikel 2:80 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen van 23 maart 2019, in het kader waarvan de ontbinding en vereffening gelijktijdig kan gebeuren in één akte (via de zogenaamde turbo liquidatie procedure).

De Vlaamse Regering wordt er verder toe gemachtigd de activa en passiva van de Vlaamse Participatiemaatschappij, met inbegrip van de participaties aangehouden

door de Vlaamse Participatiemaatschappij, in het kader van de procedure tot ontbinding of vereffening of eventueel voordien reeds over te nemen.

Artikelen 46 tot en met 48

Nu de Vlaamse Participatiemaatschappij na het doorlopen van de ontbindings- en vereffeningprocedure niet langer meer zal bestaan, moeten de verwijzingen naar de Vlaamse Participatiemaatschappij in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid worden opgeheven. Zo worden de punten 3° en 4° in artikel 2 opgeheven en verdwijnt in punt 5° van datzelfde artikel de verwijzing naar de Vlaamse Participatiemaatschappij. Artikel 3, §5, wordt om die reden ook opgeheven, alsook het gehele hoofdstuk III, Afdeling 3, dat de missie, taken en maatschappelijk doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij regelde.

Artikelen 49 tot en met 52

In lijn met de aanpassingen die aan het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid worden aangebracht, worden ook de bepalingen van het decreet van 19 december 2014 houdende de Vlaamse Vastgoedcodex die verwijzen naar de Vlaamse Participatiemaatschappij, opgeheven of aangepast. Het gaat om artikelen 2, 4, 5 en 16.

Artikel 53

Vermits de Vlaamse Participatiemaatschappij wordt vermeld in artikel I.3, 4°, punt y) van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, moet deze verwijzing ook worden opgeheven.

Artikel 54

Artikel 66 geeft de machtiging aan de Vlaamse Regering om de bestaande wetten en decreten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze afdeling van het voorliggend ontwerp van decreet. Deze machtiging geldt tot twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet. De besluiten van de Vlaamse Regering dienen binnen de twaalf maanden na de datum van hun inwerkingtreding te worden bekrachtigd bij decreet. De nodige ontwerpen van bekrachtigingsdecreet voor die besluiten zullen dus tijdig voorbereid moeten worden.

Afdeling 2. Wijziging samenstelling van de Raad van bestuur van de VDAB

Artikel 55

De raad van bestuur van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding is samengesteld uit een voorzitter en 10 vertegenwoordigers van respectievelijk de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding was tot nu toe uitgezonderd van artikel III.40 bestuursdecreet, waardoor ze niet verplicht was om onafhankelijke bestuurders te laten zetelen in de raad van bestuur.

Het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 brengt hier verandering in en neemt volgende passage op:

“We slanken de raad van bestuur van de VDAB af en zorgen voor de helft min één onafhankelijke bestuurders. (Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 blz 27)”

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 wordt het ledenaantal en de samenstelling van de raad van bestuur gewijzigd. Concreet wordt:

- 1) het ledenaantal verminderd met 6 vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties en 6 vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties;
- 2) worden 7 onafhankelijke bestuurders toegevoegd.

Dit artikel vervangt artikel 7 VDAB-decreet, dat bepaalt dat onafhankelijke bestuurders deel uitmaken van de raad van bestuur. De onafhankelijke bestuurders bestaan uit minstens één derde van de stemgerechtigde leden, zoals bepaald in artikel III.40 van het bestuursdecreet. De onafhankelijke bestuurders worden uit lijsten van ten minste twee kandidaten per vacant mandaat, door de Vlaamse regering aangesteld, op voordracht van de raad van bestuur.

Artikel III. 40 tot en met III.43 van het bestuursdecreet zijn van toepassing op de onafhankelijke bestuurders.

De gedelegeerd bestuurder maakt deel uit van de raad van bestuur en is niet stemgerechtigd.

De voorzitter zal door de Vlaamse regering worden benoemd uit één van de onafhankelijke bestuurders en is stemgerechtigd.

De regeringscommissarissen worden aangesteld conform artikel III.13 van het bestuursdecreet.

De overige leden van de raad van bestuur zullen worden aangeduid door de Vlaamse regering op voordracht van geledingen uit het maatschappelijk middenveld, inzonderheid de representatieve organisatie van werkgevers en de representatieve organisaties van de werknemers. Deze leden zijn stemgerechtigd.

Band met de begroting

Huidige samenstelling van de Raad van Bestuur:

1 VZ + 10 + 10 (wn en werkgevers) + 0 onafhankelijken + 1 (Gedelegeerd bestuurder van de VDAB) + 1 regeringscommissaris = 23 leden.

Nieuwe samenstelling van de Raad van Bestuur:

4 + 4 (wn en werkgevers) + 7 onafhankelijke + 1 (Gedelegeerd bestuurder van de VDAB) + 2 regeringscommissarissen = 18 leden
VZ wordt gekozen uit één van de onafhankelijken.

Conclusie: 5 leden minder.

Voor VDAB gaat het om een vaste vergoeding van 2.500 euro per jaar en een presentiegeld van 250 euro per vergadering. Het presentiegeld per vergadering geldt voor maximaal vijftien vergaderingen per jaar. Gelet op de afslanking met 5 leden zal dit een besparing opleveren van ongeveer 31.250 euro jaarlijks.

Besparing van minimaal: 2500 euro (vast) X 5 p = 12.500 euro + 18.750 euro (presentiegeld max) = 31.250 jrl. besparingDe vergoedingen die de VDAB op dit moment hanteert liggen onder de vooropgestelde maxima, dit blijft ongewijzigd.

Repliek op het advies van het SERV

In het regeerakkoord wordt een hervorming van de VDAB vooropgesteld. Het afslanken van de raad van bestuur en zorgen voor de helft min één onafhankelijke bestuurders maakt hiervan een wezenlijk onderdeel uit.

Deze nieuwe en afgeslankte raad van bestuur moet de hervorming, inclusief de besparingen waar de VDAB voor staat mee in goede banen leiden. Het is dan ook van belang dat deze zo snel mogelijk wordt samengesteld.

De Vlaamse Regering is ook van mening dat gelet op de ingrijpende besparingen op de VDAB het billijk is dat ook de raad van bestuur een voorbeeldfunctie vervult op dat vlak.

De argumentatie van de SERV dat dit een minimale begrotingsimpact betreft kan niet gedeeld worden. Een totaalbedrag van 156.250 euro is een niet onaanzienlijk bedrag voor de modale Vlaming en een duidelijk signaal naar alle medewerkers van de VDAB.

Afdeling 3. Wijziging van de overgangsregeling voor de doelgroepvermindering voor oudere zittende werknemers

In het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 werd de volgende ambitie opgenomen: We evalueren de diverse arbeidsmarktmaatregelen en structuren en houden daarbij rekening met de noden van de arbeidsmarkt. Waar nodig worden ze hervormd of stopgezet, zoals een aantal projectsubsidies en premies.

Tegelijk ambieert het regeerakkoord een performante overheid te zijn die zich focust op haar kerntaken. Ze engageert zich om het afbouwen of stopzetten van bepaalde activiteiten na te gaan.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en voortbouwend op evaluatieonderzoek nam de vorige Vlaamse Regering al eerder de beslissing de doelgroepverminderingen voor ouderen en jongeren uit te doven.

In een krappe arbeidsmarkt, met veel vacatures, kan het argument gemaakt worden dat een RSZ-korting voor werkenden niet langer relevant is. Uit evaluatieonderzoek blijkt ook dat de effectiviteit van permanente tewerkstellingssubsidies niet kan aangetoond worden. Met deze beslissing zetten de we doelgroepvermindering voor oudere, zittende werknemers dan ook vervroegd stop, vanaf 01/07/2025.

Artikel 56

De overgangsregeling, vermeld in artikel 76, tweede lid, van het programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024, die bepaalt dat werkgevers van oudere werknemers die op 30 juni 2024 omwille van hun leeftijd van minstens 62 jaar recht geven op een doelgroepvermindering, van dit voordeel kunnen blijven genieten, wordt via voorliggend voorstel gewijzigd: de doelgroepvermindering neemt een einde op 30 juni 2025 in de plaats van 30 juni 2028 (eerdere datum). Ook wordt gepreciseerd dat het de oudere zittende werknemers betreft.

Band met de begroting

De Vlaamse Regering nam het engagement om de doelgroepvermindering voor oudere, zittende werknemers vervroegd stop te zetten, vanaf 1 juli 2025.

De middelen voor de doelgroepvermindering voor oudere werknemers bevinden zich op JB0-1JDE2CA-WT (vanaf 2025 wordt dit: TB0-1TDE2QA-WT). De voorgestelde aanpassingen aan de regelgeving leveren volgende besparing op:

Zittende ouderen	2024	2025	2026	2027	2028

Ongewijzigd beleid	€ 155.524.848	€ 86.447.545	€ 61.565.415	€ 40.048.967	€ 14.445.735
Stopzetting 01/07/2025	€ 155.524.848	€ 46.140.423	€ -	€ -	€ -
Besparing	€ -	€ 40.307.122	€ 61.565.415	€ 40.048.967	€ 14.445.735

Afdeling 4. Opheffing van de sectorale doelgroepvermindering voor huispersoneel.

In het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 werd de volgende ambitie opgenomen: We evalueren de diverse arbeidsmarktmaatregelen en structuren en houden daarbij rekening met de noden van de arbeidsmarkt. Waar nodig worden ze hervormd of stopgezet, zoals een aantal projectsubsidies en premies.

De sectorale korting voor dienstbodes en huispersoneel wordt geschrapt. Het effect hiervan kan onvoldoende aangetoond worden. Bovendien is er met de dienstencheques een alternatief om arbeid en gezin beter te combineren. Ook het beperkte aantal VTE's verantwoordt een stopzetting van de maatregel.

Met deze beslissing zetten we de sectorale korting voor huispersoneel en dienstbodes dan ook stop, vanaf 01/01/2025.

Artikel 57

Het artikel bepaalt dat de sectorale korting voor dienstbodes en huispersoneel wordt opgeheven.

Band met de begroting

De Vlaamse Regering nam het engagement om de sectorale korting voor huispersoneel en dienstbodes stop te zetten. De voorgestelde aanpassingen aan de regelgeving levert volgende besparing op: 87.151 euro vanaf 2025.

Afdeling 5. Stopzetting maatregel Derde Arbeidscircuit (DAC)

De maatregel Derde Arbeidscircuit (DAC) kwam begin jaren '80 tot stand met het oog op directe jobcreatie. Bedoeling was om de vele structurele werklozen (meestal laaggeschoolden) tewerk te stellen voor activiteiten in de niet-commerciële sector met als einddoel door te stromen naar een reguliere tewerkstelling zonder directe overheidssubsidies. De vrijgekomen plaats kon dan opnieuw worden ingenomen. Na verloop van jaren werd vastgesteld dat vele DAC-werknemers niet doorstroomden. De maatregel werd reeds in uitdoof gezet maar aan het huidige uitdooftempo zal de laatste DAC'er slechts in 2055 op pensioen gaan.

De operationele kost daalt niet evenredig met het aantal DAC'ers. De kosten voor het beheer en de uitvoering van de maatregel staan stelselmatig steeds minder in verhouding met de nog aanwezig zijnde gesubsidieerde arbeidsplaatsen.

Artikel 58

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om voor DAC-werknemers een opheffings- en een vergoedingsregeling uit te werken.

Omdat de Vlaamse overheid verantwoordelijk is voor de lonen en de sociale bijdragen zal met de DAC-projecten bekeken worden welke stappen gezet moeten worden om te komen tot een stopzetting van de maatregel binnen een redelijke termijn. De DAC-projecten zullen bijgevolg kunnen opteren om de betreffende personen in dienst te houden dan wel hun arbeidsovereenkomst te beëindigen. De Vlaamse regering zal daartoe een regeling uitvaardigen die ook voorziet in de opheffing van het reglementaire kader.

Band met de begroting

De middelen voor het Derde Arbeidscircuit bevinden zich op begrotingsartikel TB0-1TDE2QH-WT. De besparing in de komende jaren is afhankelijk van de opheffings- en vergoedingsregeling en de daarbijhorende opzegtermijnen. De verdere uitwerking zal via BVR gebeuren en moet leiden tot een stopzetting. Hierbij kan alvast gedacht worden dat er geen bestaande DAC'ers meer vervangen worden. De budgettaire impact van de niet-vervanging wordt geraamd op 193 keuro in 2025. Deze besparing is ingeschreven bij de begrotingsopmaak 2025 met als motivering 'rationalisering van de arbeidsmarktsubsidies' (zie regeerakkoord 2024-2029 en bijhorend centenboekje).

Afdeling 6. Stopzetting van de maatregel gesubsidieerde contractuelen (gesco) op 1/7/2025

De maatregel gesubsidieerde contractuelen dateert van het einde van de jaren '80. Deze tewerkstellingsmaatregel voorzag in gesubsidieerde tewerkstelling in de niet-commerciële sector met als doel om door te stromen naar reguliere tewerkstelling, waarbij de vrijgekomen plaats opnieuw kon worden ingenomen. In de praktijk bleef de persoon veelal in dienst. De maatregel werd al eerder in uitdoof gezet maar aan het huidige uitdooftempo zou de laatste gesubsidieerde contractueel uiterlijk in 2052 op pensioen gaan.

De kosten voor het administratieve beheer en de uitvoering van de maatregel staan stelselmatig steeds minder in verhouding met de nog aanwezig zijnde gesubsidieerde arbeidsplaatsen. Na de eerdere regularisaties van de contingentgesco's op 1 april 2015 en de regularisatie of omschakeling van de projectgesco's in 2016 voorziet voorliggend voorstel in de algehele stopzetting van de maatregel gesubsidieerde contractueel (gesco) op 1 juli 2025. RSZ is federale operator voor de doelgroepverminderingen. In het samenwerkingsprotocol is met hen een termijn van 2 kwartalen voor dergelijke aanpassingen afgesproken. Een wijziging aan een doelgroepvermindering moet bovendien steeds ingaan op de eerste dag van een kwartaal. Vandaar het voorstel om de stopzetting te laten ingaan op 1 juli 2025.

Dit heeft tot gevolg dat de premie niet langer zal worden uitbetaald door het Departement Werk en Sociale Economie. Ook wordt op 1 juli 2025 de vermindering van de werkgeversbijdragen via RSZ stopgezet.

Artikel 59

Met ingang van 1 februari 2025 kunnen werkgevers geen bestaande gesco-werknemers meer vervangen.

Artikel 60

Dit artikel voorziet in de opheffing van de gesco-regelgeving op 1 juli 2025.

Artikel 61

Dit artikel voorziet in de opheffing van de gesco-regelgeving op 1 juli 2025.

RSZ is federale operator voor de doelgroepverminderingen. In het samenwerkingsprotocol is met hen een termijn van 2 kwartalen voor dergelijke aanpassingen afgesproken. Een wijziging aan een doelgroepvermindering moet bovendien steeds ingaan op de eerste dag van een kwartaal.

Band met de begroting

De middelen voor de gesubsidieerde contractuelen bevinden zich op begrotingsartikel TB0-1TDE2QH-WT voor wat de premie betreft en TB0-1TDE2QA-WT voor wat de doelgroepvermindering betreft.

De stopzetting van de maatregel levert volgende besparing op in 2025: 416.301,125 euro premie en 306.500 euro doelgroepvermindering dus samen 722.801,125 euro. Dit is een halvering, gezien de stopzetting vanaf 1 juli 2025, van de kredietbehoefte zoals die bij begrotingsopmaak 2025 werd ingeschat. In de begrotingsopmaak 2025 wordt er finaal een besparing van 700 keuro ingeschreven met als motivering 'rationalisering van de arbeidsmarktsubsidies' (zie regeerakkoord 2024- 2029 en bijhorend centenboekje) waarvan 400 keuro op het begrotingsartikel TB0-1TDE2QH-WT en 300 keuro op het begrotingsartikel TB0-1TDE2QA-WT.

Vanaf 2026 zullen enkel nog eventuele aanpassingen aan de aangiftes voor de doelgroepvermindering aangerekend worden door RSZ gezien er tot 3 jaar na datum aanpassingen mogelijk zijn aan de multifunctionele aangifte (Dmfa).

Afdeling 7. Hervorming Vlaams OpleidingsVerlof en verankering
Gemeenschappelijk Initiatiefrecht

Artikel 62

Het Vlaams opleidingsverlof heeft als doel het volgen van arbeidsmarktgerichte en loopbaangerichte opleidingen door werknemers te stimuleren. De maatregel geeft werknemers het recht om afwezig te zijn op het werk voor het volgen van een arbeidsmarktgerichte of loopbaangerichte opleiding die de brede inzetbaarheid van de werknemer op de arbeidsmarkt rechtstreeks of onrechtstreeks verbetert. De opleiding gevolgd met Vlaams opleidingsverlof komt in de eerste plaats de ontwikkeling van de werknemer ten goede. Om te vermijden dat de maatregel ingezet wordt als een steunmaatregel voor bedrijven die opleidingen voor hun werknemers organiseren, zodat ze hun job beter uitoefenen waardoor vooral de werkgever voordeel haalt uit de opleiding voorzien we de invoering van een gunstig preadvies dat de arbeidsmarktgerichtheid van de opleiding nagaat als beperkende voorwaarde. Dit in uitvoering van het Regeerakkoord dat uitdrukkelijk stelt dat het Vlaams opleidingsverlof gericht wordt op het versterken van de arbeidsmarkt, loopbanen en productiviteit, en dus niet gericht is op bedrijfsinterne opleidingen. In een latere fase zal nagegaan worden hoe de afspraak uit het regeerakkoord, dat 'de hervorming van VOV gepaard zal gaan met een nadruk op knelpuntberoepen' kan gehonoreerd worden en (regelgevend) vorm kan krijgen.

Artikel 63

Het Vlaams opleidingsverlof is een recht van de werknemer. Om meer werknemers te stimuleren tot het deelnemen aan arbeidsmarktgerichte opleidingen werd via tijdelijke regelgeving in het kader van het Vlaamse Relanceplan het gemeenschappelijk initiatiefrecht in het leven geroepen. Vanuit de veronderstelling dat een duwtje in de rug door de werkgever richting opleiding de werknemer over drempel(s) kan tillen, heeft de werkgever de mogelijkheid om een arbeidsmarktgerichte opleiding voor te stellen aan zijn werknemer. Van een verplichting door de werkgever is echter geen sprake. De wijziging van dit artikel verankert het gemeenschappelijk initiatiefrecht structureel omdat de evaluatie van het eerste schooljaar enkele positieve tendensen aantoonde zoals een groter gebruik van Vlaams opleidingsverlof en een groter aandeel kortgeschoolden. Ook in het tweede schooljaar zet de stijging van het aandeel kortgeschoolden zich

voort¹. Deze stijging zien we voornamelijk terugkomen bij werknemers die een opleiding volgen op voorstel van hun werkgever. Het maximum aantal uren Vlaams opleidingsverlof waarop een werknemer recht heeft in het kader van het gemeenschappelijk initiatiefrecht valt onder de bestaande delegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 111 paragraaf 2.

Artikel 64

Dit artikel regelt de overgangsbepaling.

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

De maatregel van het Vlaams opleidingsverlof is gebaseerd op schooljaren. Om het operationeel proces vlot te laten verlopen en duidelijk te communiceren aan alle betrokken partijen treden de wijzigingen aan de regelgeving in werking op 1 september 2025, bij de start van het nieuwe schooljaar. Bovendien zorgt deze wijziging voor een continuering van het gemeenschappelijk initiatiefrecht dat tot 31 augustus 2025 geregeld is via een tijdelijke wijziging aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 over het Vlaams opleidingsverlof.

Band met de begroting

De middelen voor het Vlaams opleidingsverlof bevinden zich op begrotingsartikel TB0-1TIE2VB-WT en bedragen 60.157 keuro (regulier budget VOV) en 4.667 keuro (VOV-Gemeenschappelijk Initiatiefrecht, gedeelte 2025 van schooljaar 2024-2025), samen 64.824 keuro voor 2025.

Omdat dit ontwerpdecreet het gemeenschappelijk initiatiefrecht structureel verankert, worden de totale uitgaven op schooljaarbasis met elkaar vergeleken. VOV is immers een maatregel waarvan de subsidie per schooljaar wordt berekend. De periode september-december (4/12) wordt aangerekend aan het eerste kalenderjaar, de periode januari-augustus (8/12) wordt aangerekend aan het tweede kalenderjaar.

Het ontwerpdecreet sluit de bedrijfsinterne opleidingen uit van VOV. Om in te schatten hoeveel nu uitgegeven wordt aan bedrijfsinterne opleidingen, werd een selectie gemaakt van alle opleidingen waar de werkgever minstens 10 werknemers naar dezelfde opleiding stuurde. Het overeenstemmende bedrag aan VOV-subsidies werd berekend en bedraagt 22,3 miljoen euro. M.a.w. zonder de bedrijfsinterne opleidingen zouden we in schooljaar 2022-2023, het meest recente afgehandelde schooljaar, (64.130.607,86 min 22.300.000 euro) 41.830.607,86 euro uitgegeven hebben.

Alhoewel de simulatie zo goed mogelijk de impact van de bijsturing uit de beschikbare data haalt, is het aangewezen om een veiligheidsmarge in te bouwen: voor de schooljaren volgend op 2022-2023 hebben we immers een toename van de totale uitgave VOV begroot tot 66 à 68 miljoen euro. Daarom voorzien we 45,157 miljoen euro op schooljaarbasis voor VOV exclusief de bedrijfsinterne opleidingen, een recurrente besparing van 15 miljoen euro op het reguliere VOV-budget, en zonder nog beroep te doen op extra (tijdelijke) budgetten voor het gemeenschappelijk initiatiefrecht.

Aangezien we de bedrijfsinterne opleidingen uitsluiten vanaf 1 september 2025 (schooljaar 2025-2026) zullen we in 2025 een minderuitgave van 15.000 keuro x 4/12 = 5.000 keuro realiseren.

¹ De cijfers van het tweede schooljaar gemeenschappelijk initiatiefrecht zijn nog niet gepubliceerd

	Sj 2022-2023	Sj 2023-2024	Sj 2024-2025	Sj 2025-2026	2025	2026
Vlaams opleidingsverlof - totaal	60.157 keuro	64.824 keuro	67.824 keuro	45.157 keuro	64.824 keuro	45.157 keuro
Regulier budget	60.157 keuro	60.157 keuro	60.157 keuro	45.157 keuro	60.157 keuro	45.157 keuro
Budget Gemeenschappelijk initiatiefrecht	0 keuro	4.667 keuro	7.667 keuro	nvt	4.667 keuro	nvt
Gerealiseerde uitgave - totaal	64.130.607,86	8.805.799,89 *				

*De afhandeling van schooljaar 2023-2024 is net gestart

Hoofdstuk 7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Aanpassing van het Groeipakketdecreet van 2018 in kader van het regeerakkoord.

Artikel 65, artikel 67, artikel 73 tot en met artikel 75

In het Regeerakkoord is aangegeven dat de kleutertoeslag opgeheven wordt. De oorspronkelijke doelstelling van de kleutertoeslag beoogde ouders van kleuters aan te zetten hun kleuter voldoende tijdig en voldoende kwantitatief te doen participeren in het kleuteronderwijs. Uit een analyse bleek immers dat wie in voldoende mate kleuteronderwijs volgt, minder kans op schoolse achterstand oploopt. Dit blijkt eveneens uit wetenschappelijk onderzoek.

Om de groep kleuters te activeren die niet aanwezig zijn, opteerde de decreetgever ervoor om voor alle kinderen vanaf 3 tot en met 4 jaar de deelname aan het kleuteronderwijs extra te stimuleren door een kleutertoeslag.

Na 5 jaar toepassing van het Groeipakket en de kleutertoeslag blijkt dat de maatregel zijn doel voorbij schiet, gezien het stabiele hoge percentage aanwezige kleuters. Om deze reden wordt ervoor gekozen de kleutertoeslag af te schaffen.

In 2025 ontvangen de kinderen die drie jaar zijn op 31 december 2024 nog éénmaal de kleutertoeslag voor 4-jarigen. Op die manier wordt gegarandeerd dat de huidige rechthebbenden niet door gewijzigd beleid worden geraakt.

Zoals de Raad van State in haar advies 77.161/1-3-16 van 4 november 2024 vooropstelt werd er een nieuw artikel 74 ingevoegd. Aangezien het bedrag van de kleutertoeslag voor driejarigen wordt geregeld in artikel 54 van het Groeipakketdecreet van 2018 en het bedrag van de kleutertoeslag voor vierjarigen wordt geregeld in artikel 55 van voormeld decreet, wordt ingevolge voormeld advies de opheffing van deze artikelen opgesplitst zodat de opheffing van artikel 54 in werking zal in werking treden op 1 januari 2025 en de opheffing van artikel 55 op 1 januari 2026. Door deze opheffing zullen de kinderen die in 2025 drie jaar worden vanaf 1 januari 2025 geen kleutertoeslag meer ontvangen.

De Raad van State vindt het geen probleem dat er elders in het Groeipakketdecreet van 2018 na 1 januari 2025 verwijzingen behouden blijven naar artikel 54, ongeacht de opheffing hiervan op 1 januari 2025. Deze verwijzingen zullen vanaf 1 januari 2025 zonder voorwerp zijn. Voor artikel 95 van het Groeipakketdecreet van 2018 betekent dit dat punt 1° van het zesde lid ook zonder voorwerp zal zijn. Vanaf 1 januari 2026 worden deze verwijzingen juridisch opgeheven.

Ook de verwijzing naar artikel 54 in artikel 55 wordt dus vanaf 1 januari 2025 zonder voorwerp. Dit betekent echter niet dat de inschrijving van het voorgaande

schooljaar als voorwaarde komt te vervallen. Deze inschrijving zal voor de vierjarigen tot het einde van het kalenderjaar 2025 worden opgevolgd.

Zowel de SERV als de Vlaamse Raad WVG ondersteunen het voorstel om de kleutertoeslag af te schaffen, en we volgen dat de verhoging van de deelname aan het kleuteronderwijs moet gebeuren via inspanningen via het bredere gezinsbeleid, het onderwijsbeleid en/of integratiebeleid. Er wordt aangedrongen om het vrijgekomen budget van deze toeslag opnieuw aan te wenden binnen het Groeipakket voor een optimale ondersteuning van gezinnen ten aanzien van hun noden. De vrijgekomen middelen dragen mee bij aan bijkomende investeringen in het Vlaams gezinsbeleid in uitvoering van het universaliteitsbeginsel.

Artikel 66

In het Regeerakkoord is bepaald dat het Groeipakket opnieuw gekoppeld wordt aan de gezondheidsindex, waarbij telkens in september minimaal met 2 procent wordt geïndexeerd.

Zowel de SERV als de Vlaamse Raad WVG vinden de koppeling aan de gezondheidsindex positief omdat het op die manier de kostendekking door het Groeipakket van de kosten van kinderen verzekert. We zijn ervan overtuigd dat dit een belangrijke ondersteuning is in de opvoedingskosten van gezinnen.

Artikel 68 t.e.m. 71

In het Regeerakkoord wordt ervoor gekozen de onwettige afwezigheden waarmee rekening wordt gehouden bij de toekenning van de selectieve participatietoeslag terug te brengen van 2 schooljaren naar 1 schooljaar. Momenteel duurt het 2 jaar voor wordt ingegrepen op de schooltoeslag wanneer een leerling te vaak onwettig afwezig is van school. Door deze verlaging kan er sneller ingegrepen worden bij een te hoog aantal afwezigheden. Wanneer een kind te veel onwettig afwezig is in 1 schooljaar betekent dit het verlies van de schooltoeslag.

We onderschrijven het advies van de SERV en Vlaamse Raad WVG dat spijbelgedrag moet aangepakt worden door middel van een geïntegreerd, ondersteunend beleid. Dit beleid wordt ook verdergezet. Om meer aanklappend te kunnen werken, zal de terugvordering al na een jaar gebeuren.

Artikel 72

In het Groeipakket is een schooltoeslag voorzien voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die uit een gezin met een lager inkomen komen.

De schooltoeslag in het Groeipakket is een inkanteling van de schooltoelagen voorzien door het beleidsdomein Onderwijs. Zo staat het in de memorie van toelichting bij het Groeipakketdecreet van 2018 (Parl.St. VI.Parl. 2017-2018, nr. 1450/1).

Het bedrag van de toeslag hangt af van het gezinsinkomen, de opleiding die een leerling volgt en wordt per schooljaar toegekend. Voor de vaststelling van het recht op de schooltoeslag geldt onder andere een financiële voorwaarde.

Artikel 37, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 bepaalt dat er wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort om te bepalen of een leerling in aanmerking komt voor een schooltoeslag.

Artikel 38, §3, van het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om te bepalen met welke inkomsten van welke personen er rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten vast te stellen.

Het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 17 mei 2019 'betreffende de selectieve participatietoelagen leerling' geeft verder uitvoering aan deze financiële voorwaarde en bepaalt van wie inkomsten in rekening worden gebracht (artikel 3), welke inkomsten in rekening worden gebracht (onder andere drie keer het geïndexeerde ki vreemd gebruik) (artikel 7). De Vlaamse Regering bepaalt ook de toepassing van een ki-toets (artikel 10) (ki: kadastraal inkomen).

Samengevat komt deze ki-toets op het volgende neer: als het geïndexeerde ki vreemd gebruik hoger is dan 1250 euro, dan moet worden nagegaan of drie keer het geïndexeerde ki vreemd gebruik hoger is dan 20 procent van de totale inkomsten die in aanmerking worden genomen, verminderd met drie keer het geïndexeerde ki vreemd gebruik en één keer het geïndexeerde ki voor eigen beroepsdoeleinden. Als dat het geval is, dan is er geen recht op schooltoeslag, hoewel de totale inkomsten lager liggen dan het toepasselijke maximumbedrag.

Artikel 39 van het Groeipakketdecreet van 2018 bepaalt op welke bedragen (de volledige, een gedeeltelijke, een minimale of een uitzonderlijke schooltoeslag) de rechthebbende leerling recht heeft als het gezinsinkomen lager is dan de inkomensgrenzen, vermeld in artikel 43 van het Groeipakketdecreet van 2018.

In de praktijk betekent de ki-toets voor een substantieel aantal gezinnen het verschil tussen al dan niet recht hebben op een schooltoeslag. Er werd vastgesteld dat een arbeidshof de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om te voorzien in een ki-toets in vraag stelt, zonder het concept van de ki-toets op zich in vraag te stellen. De buitenwerkingstelling door dit hof van de ki-toets wegens de legaliteit van de ki-toets in het betreffende geschil creëert een aanzienlijke rechtsonzekerheid.

Gelet op de belangrijke rol van de ki-toets voor de vaststelling van het recht op de schooltoeslag, is het dan ook van essentieel belang dat de mogelijke onzekerheid over de legaliteit wordt vermeden. Gelet op deze vaststelling in de rechtspraak voorziet de voorliggende bepaling in een wijziging van artikel 39 van het Groeipakketdecreet van 2018, door toevoeging van een nieuwe paragraaf. Deze paragraaf bevestigt op decreetniveau, zoals het altijd de intentie van de decreetgever is geweest, het principe van de huidige ki-toets, door te bepalen dat er alsnog geen recht is op een schooltoeslag als een weging van bepaalde inkomsten een maximumbedrag overschrijdt. De Vlaamse Regering bepaalt welke inkomsten worden gewogen, onder welke modaliteiten en wat het maximumbedrag is. Die inkomsten hebben betrekking op bepaalde inkomsten vermeld in artikel 38, §3, van het Groeipakketdecreet van 2018. Deze verdere uitwerking is opgenomen in artikel 10 van het BVR van 17 mei 2019.

Hoewel het altijd de intentie is geweest van de decreetgever om in een ki-toets te voorzien en deze aanpassing niet noodzakelijk is, aangezien de delegatie in artikel 38, §3, van het Groeipakketdecreet van 2018 voldoende rechtsgrond geeft voor het vaststellen van een ki-toets door de Vlaamse Regering, heeft deze wijziging de bedoeling om mogelijke betwistingen en de eventuele daaruit voortvloeiende rechtsonzekerheid te voorkomen.

De voormelde intentie van de decreetgever blijkt ook uit de memorie van toelichting bij het Groeipakketdecreet van 2018 (Parl.St. VI.Parl. 2017-2018, nr. 1450/1). Daarin wordt verduidelijkt dat de schooltoeslag een inkanteling van de schooltoelagen vanuit Onderwijs betreft, waarbij het altijd de bedoeling is geweest om het systeem van de schooltoelagen maximaal over te nemen. In voormelde memorie bepaalt de decreetgever namelijk ook expliciet het volgende: "Het

uitgangspunt is dat minstens de huidige doelgroep die schooltoelagen ontvangt ook in de toekomst selectieve participatietoelagen zal ontvangen. De nodige uitvoeringsbesluiten zullen de gevraagde verduidelijking aanbrengen met betrekking tot de leefeenheid, maar evenzeer met betrekking tot de ki-toets." (Parl.St. VI.Parl. 2017-2018, nr. 1450/1, 25).

Daarnaast kan er worden gewezen op het advies van Raad van State bij het BVR van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (advies 65.942/1 van 7 mei 2019). Daarbij kan worden vastgesteld dat de Raad in zijn advies geen opmerkingen heeft geformuleerd over de bevoegdheid van de Vlaamse Regering voor het uitwerken van een ki-toets, daar waar de Raad toch ook altijd veel belang hecht aan het legaliteitsbeginsel van artikel 24, §5, van de Grondwet.

In randnummer 2 van het advies vernoemt de Raad van State artikel 10 bij de opsomming van de artikelen die de inkomsten bepalen die in aanmerking worden genomen.

Zowel de SERV als de Vlaamse Raad WVG vinden het belangrijk dat de KI-toets als integraal onderdeel van het gezinsinkomen binnen het Groeipakket wordt bevestigd, zodat er geen onzekerheid is over het toepassen ervan. De SERV wijst erop dat er nog steeds een verschillende inkomenskern voor de schooltoeslag en de sociale toeslag wordt gehanteerd. Er zal een evaluatie gebeuren van het inkomensbegrip Groeipakket om mogelijke ongewenste effecten voor gezinnen in kaart te brengen en mogelijks bij te sturen.

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

De maatregelen in het kader van de afschaffing van de kleutertoeslag, de aanpassing van de indexering en de verduidelijking van de KI-toets hebben een budgettaire impact vanaf 2025. Deze impact wordt reeds bij begrotingsopmaak 2025 doorgevoerd.

Ingevolge het advies 77.161/1-3-16 van Raad van State van 4 november 2024 en gelet op de opheffing van artikel 54 vanaf 1 januari 2025 en de opheffing van artikel 55 vanaf 1 januari 2026 wordt de overgangsbepaling in artikel 76, 10° aangepast.

De maatregelen met betrekking tot de aanpassing van de ongewettigde afwezigheden hebben slechts een budgettaire impact vanaf het schooljaar 2025 – 2026.

Band met de begroting

De bepalingen in artikelen 64, 68 tot en met 72, 74 en 75 hebben een budgettaire impact. Deze zorgen immers voor minderuitgaven binnen het Groeipakket, zoals ook verwerkt in het meerjarentraject dat binnen de Vlaamse Regering is afgesproken in het kader van de begrotingsopmaak 2025.

De afschaffing van de kleutertoeslag zal gefaseerd worden ingevoerd vanaf 2025, dit wil zeggen dat in 2025 de kleutertoeslag voor de 3-jarige kleuters wordt afgeschaft en in 2026 de kleutertoeslag voor de 4-jarige kleuters. De minderuitgaven komen dus op kruissnelheid vanaf 2026. De totale uitgaven voor de kleutertoeslag wordt geraamd op 20 miljoen euro per jaar.

De aanpassing van de regels rond afwezigheden bij de toekenning van de schooltoeslag zal in voege treden vanaf schooljaar 2025-2026, en zal dus een budgettair effect hebben vanaf begrotingsjaar 2025. Dit effect is gesimuleerd op

basis van bestaande data over het aantal ongewettigde afwezigheden in schooljaar 2022-2023 en vervolgens geëxtrapoleerd naar de huidige situatie.

Artikel 67 betreft de aanpassing van het indexeringsmechanisme. Indien de huidige inflatieramingen van het Planbureau worden aangehouden, zal deze bepaling geen budgettaire impact hebben. Volgens de raming van het Planbureau ligt de afgevlakte gezondheidsindex in juli 2025 1,71% hoger dan in juli 2024. Conform de bepalingen in artikel x+1 heeft dit een indexering met 2% tot gevolg. In het ingediende begrotingsvoorstel voor 2025 was reeds rekening gehouden met een indexering van 2%.

Om de afschaffing van de kleutertoeslagen te kunnen realiseren dienen de nodige aanpassingen te gebeuren aan de centrale groeipakketapplicatie. De kosten hiertoe worden ingeschat op 100.000 euro (wat neerkomt op tien storypoints in de ontwikkeling) VAK en VEK in 2025.

Om de versnelling van de benadering inzake ongewettigde afwezigheden te kunnen implementeren in de centrale groeipakketapplicatie, worden de kosten ingeschat op 50.000 euro (wat neerkomt op vijf storypoints in de ontwikkeling) VAK en VEK in 2025.

Naar aanleiding van de voorwaarde gesteld in het advies IF d.d. 23 oktober 2024 zullen deze éénmalige ICT-meeruitgaven intern gecompenseerd worden binnen WVG.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER